

ŪKIO SUBJEKTŲ APKLAUSA DĖL VERSLO PRIEŽIŪRĄ ATLIEKANČIŲ INSTITUCIJŲ VEIKLOS VERTINIMO

Vykdytojas:
 spinter tyrimai

2018 m. kovo mėn.

Vilnius

TURINYS

I. TYRIMO METODIKA.....	3
II. TYRIMO REZULTATAI.....	5
2.1. ĮMONIŲ TIKRINIMAS.....	6
2.2. METODINĖS PAGALBOS POREIKIS.....	24
2.3. PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ VERTINIMAS	32
III. IŠVADOS.....	40

I. TYRIMO METODIKA

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ 2018 metų vasario 14 – kovo 13 dienomis atliko ūkio subjektų apklausą.

1.1. Tyrimo tikslas

Įvertinti vykdomos verslo priežiūros sistemos pertvarkos efektyvumą, išsiaiškinti, kaip ūkio subjektai vertina priežiūros institucijų veiklą ir kaip pastaruoju metu kinta priežiūros institucijų vykdomų patikrinimų našta bei nustatyti, kokie yra priežiūros institucijų veiklos tobulintini aspektai.

1.2. Tyrimo tikslinė grupė

Visos Lietuvos įmonės.

1.3. Tyrimo imtis

Tyrimo metu buvo apklausti 1005 respondentai.

1.4. Tyrimo atranka

Tyrimo metu naudotas kvotinės atrankos metodas, taikant įmonės dydžio, veiklos srities ir lokacijos kvotas.

1.5. Tyrimo metodas

Apklausa – *standartizuotas telefoninis CATI interviu*, naudojant standartizuotą su Užsakovu suderintą klausimyną. Standartizuotą interviu atlieka profesionalus apklausėjas. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas klausimyne.

1.6. Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC (*12.0.1 versija*) programinę įrangą. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai). Prieduose pateikiami pasiskirstymai (faktiniai skaičiai ir procentai) pagal socialines-demografines charakteristikas.

1.7. Statistinė duomenų paklaida

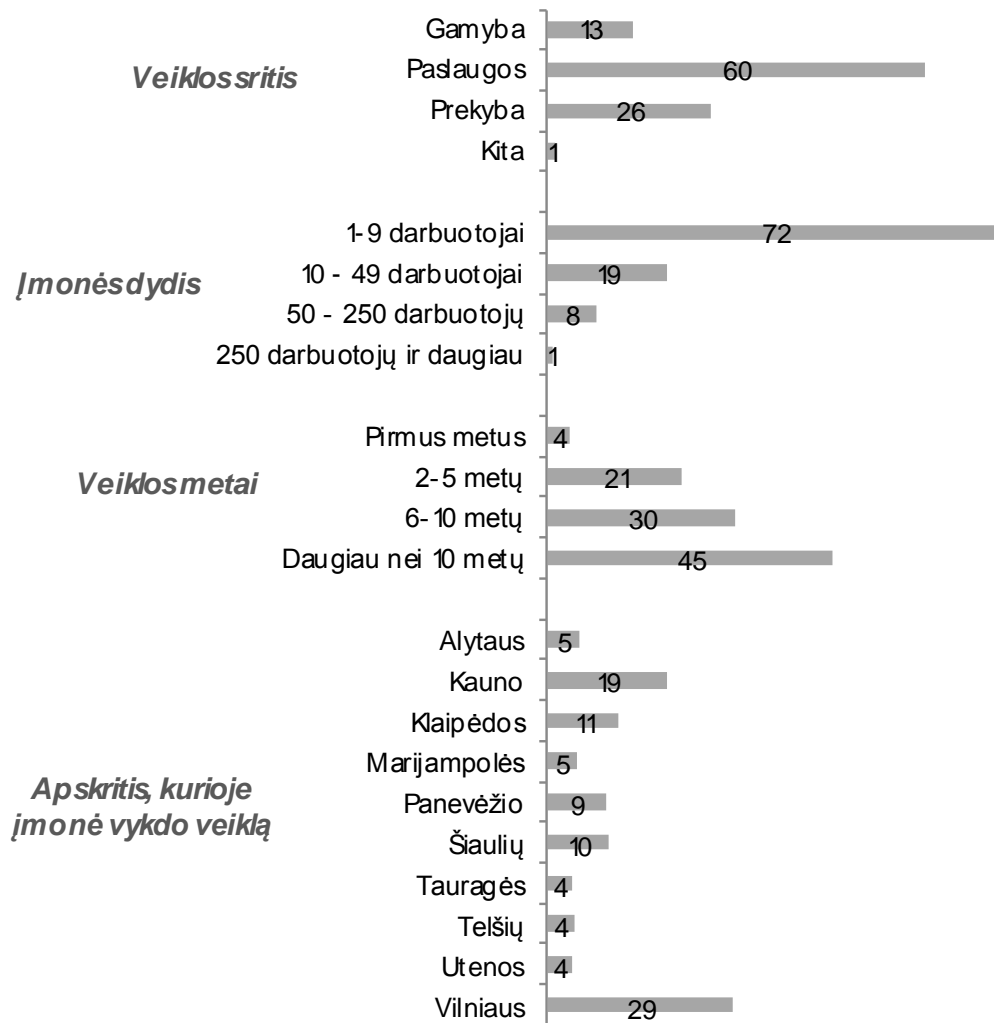
Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklaustus 1005 respondentes gavome, jog 68,7 proc. apklaustųjų teigiamai vertina priežiūros institucijų veiklą, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 65,9 proc. ir 71,5 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė, padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

Statistinė duomenų paklaida:

	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
PASISKIRSTYMAS	5	10	15	20	25	30	40	50
N	95	90	85	80	75	70	60	50
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0
750	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1
1500	1.1	1.5	1.8	2.1	2.2	2.4	2.5	2.6

1.8. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (%)

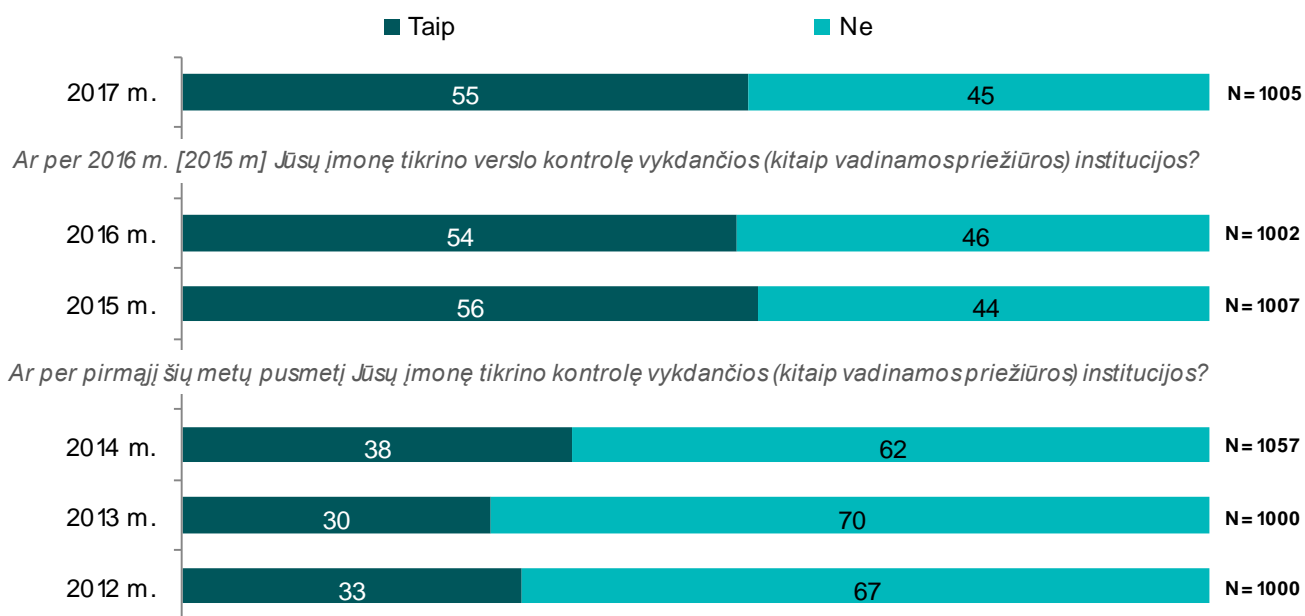

II. TYRIMO REZULTATAI

2.1. ĮMONIŲ TIKRINIMAS

ĮMONIŲ TIKRINIMAS IR TIKRINANČIOS INSTITUCIJOS

Ar per 2017 m. Jūsų įmonę tikrino ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančios institucijos (kitai vadinamos priežiūros institucijos) inspektoriai?

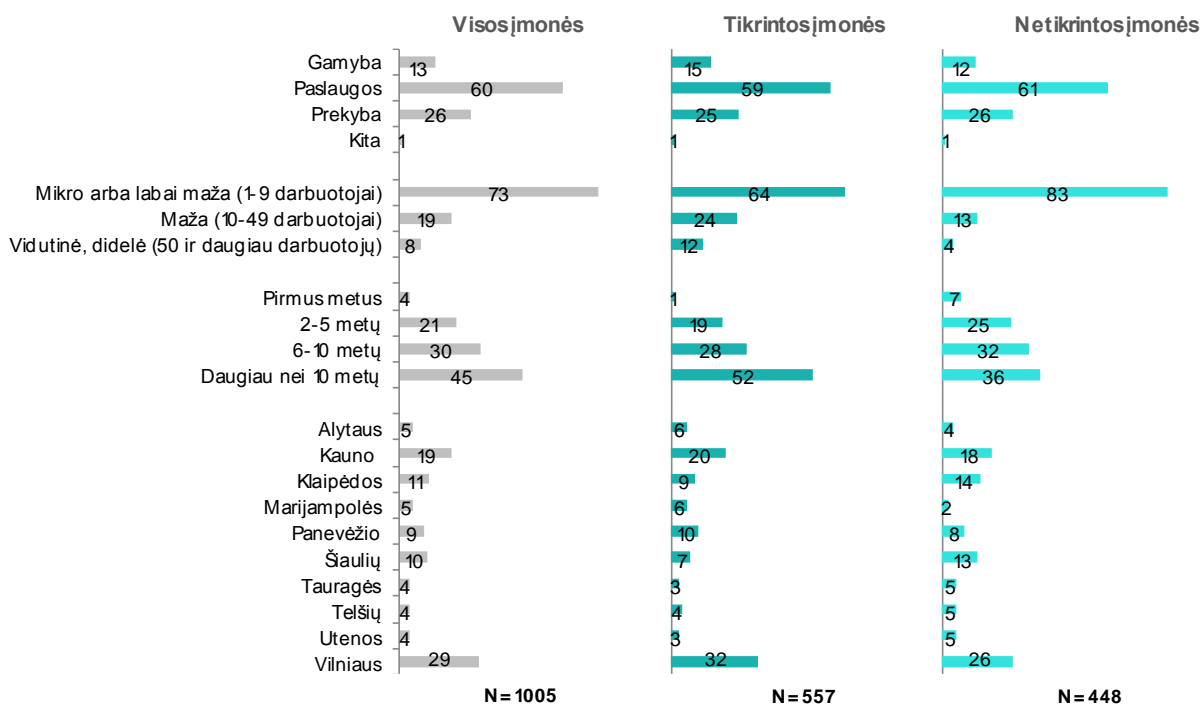
2.1.1 pav. Per 2017 metus ūkio subjektų veiklos priežiūrą vykdančių institucijų tikrintų įmonių dalis (%)
Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 2-2.4

55 proc. respondentų nurodė, jog per 2017 m. jų įmonę tikrino ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančios institucijos (2.1.1 pav.).

Ūkio subjektų veiklos priežiūrą vykdančių institucijų tikrinimų dažniau sulaukė gamybos sektoriaus, 10 ir daugiau darbuotojų turinčios įmonės bei ilgiau nei 10 metų veikiantys verslo subjektai (2.1.1 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Veiklos vykdymo trukmė				Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų	Pirmi metai	1-5 m.	6-10 m.	10 ir daugiau m.	
	N=135	N=599	N=260	N=11	N=730	N=190	N=85	N=36	N=215	N=299	N=455	N=1005
Taip	60,7	54,6	54,6	54,5	49,2	68,9	78,8	8,3	48,4	52,5	64,4	55,4
Ne	39,3	45,4	45,4	45,5	50,8	31,1	21,2	91,7	51,6	47,5	35,6	44,6

2.1.1 lentelė. Per 2017 metus ūkio subjektų veiklos priežiūrą vykdančių institucijų tikrintų įmonių dalis (%)

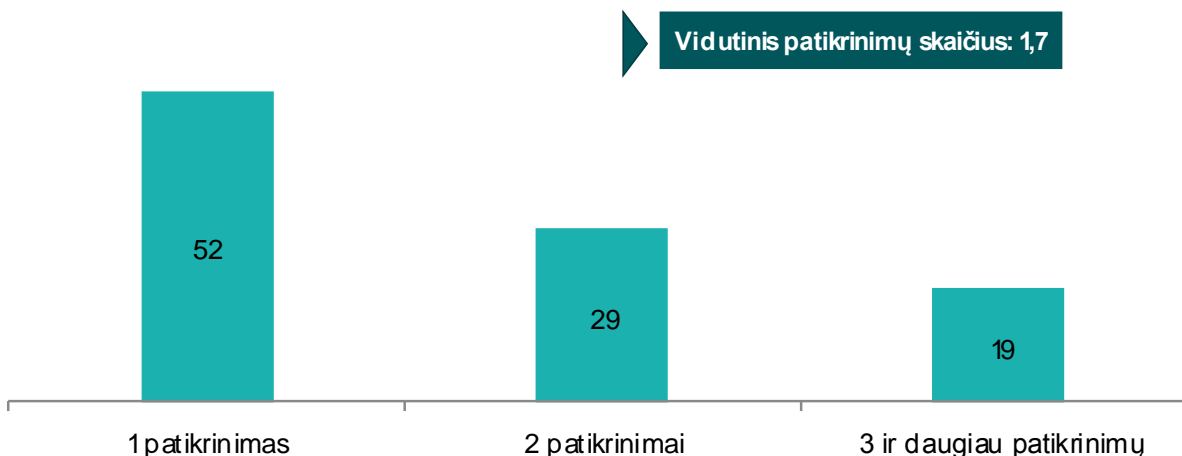

2.1.1a pav. Tikrintų įmonių profilis (%)

2017 m. tikrintų įmonių profilis rodo, jog į šią verslo subjektų grupę santykinai dažniau patenka 10 ir daugiau darbuotojų turinčios įmonės bei įmonės, veikiančios daugiau nei 10 metų (2.1.1a pav.).

Kiek patikrinimų buvo atlikta Jūsų įmonėje per 2017 m.?

N=557

2.1.2 pav. Patikrinimų skaičius (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 3-3.4

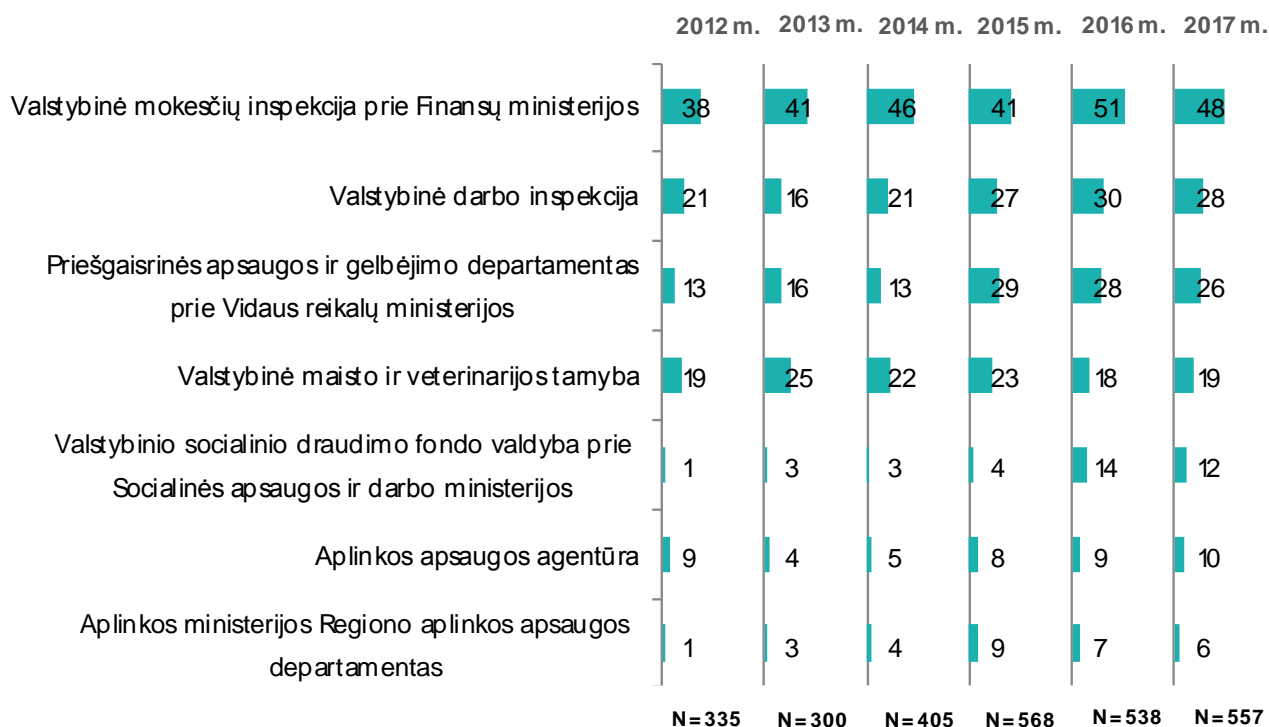
Vidutinis patikrinimų skaičius per 2017 m. siekia 1,7 karto. Kiek daugiau nei pusė (52 proc.) įmonių buvo patikrintos vieną kartą. 29 proc. – 2 kartus. 3 ir daugiau patikrinimų sulaukė 19 proc. apklaustųjų (2.1.2 pav.).

1 patikrinimas dažniau buvo atliktas paslaugų, prekybos sektoriaus įmonėse. 2 patikrinimai – gamybos, paslaugų įmonėse bei iki 50 darbuotojų turinčiose įmonėse. 3 ir daugiau patikrinimų dažniau susilaukė 10 ir daugiau metų veikiantys verslo subjektai. (2.1.2 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Veiklos vykdymo trukmė				Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų	Pirmi metai	1-5 m.	6-10 m.	10 ir daugiau m.	
	N=82	N=327	N=142	N=6	N=359	N=131	N=67	N=3	N=104	N=157	N=293	N=557
1	41,5	52,6	57,0	33,3	54,3	45,0	52,2	100,0	53,8	55,4	48,8	51,9
2	35,4	30,3	24,6	16,7	29,5	33,6	20,9		33,7	28,7	28,7	29,4
3 ir daugiau	23,2	17,1	18,3	50,0	16,2	21,4	26,9		12,5	15,9	22,5	18,7

2.1.2 lentelė. Patikrinimų skaičius (%)

Kokios priežiūros institucijos Jus tikrino 2017 m?

2.1.3 pav. Priežiūros institucijos, tikrinusios per 2017 metus (%) Pateikti dažniausiai paminėti atsakymai Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 4-4.4

Respondentų teigimu, dažniausiai tikrinimus atliko Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (48 proc.). 28 proc. tikrintų įmonių nurodė, kad patikrinimus atliko Valstybinė darbo inspekcija. 26 proc. teigimu, juos tikrino Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. 19 proc. paminėjo Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą. 12 proc. –

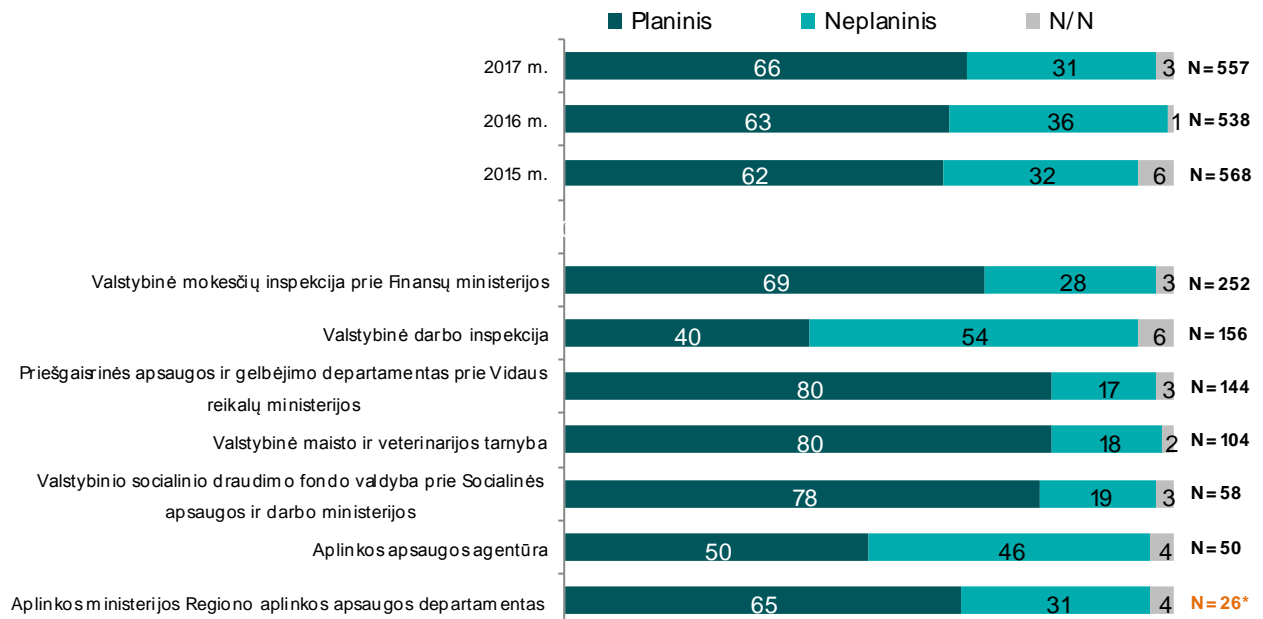
Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. 10 proc. – Aplinkos apsaugos agentūrą. Kitas institucijas nurodė mažiau nei 7 proc. apklaustųjų (2.1.3 pav.).

Valstybinę mokesčių inspekciją dažniau nurodė 10 ir daugiau darbuotojų turinčios įmonės. Valstybinę darbo inspekciją – gamybos sektoriaus atstovai bei 50 ir daugiau darbuotojų turinčios įmonės. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos – gamybos įmonės. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą – prekybos sektoriaus atstovai (2.1.3 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=82	N=327	N=142	N=6	N=359	N=131	N=67	N=3	N=557
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos	58,5	46,8	43,0	66,7	43,7	55,0	55,2	33,3	47,8
Valstybinė darbo inspekcija	40,2	29,1	19,7	33,3	27,3	24,4	41,8	0,0	28,4
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	35,4	25,4	22,5	16,7	25,9	26,7	25,4	33,3	26,0
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	22,0	15,0	28,9	0,0	19,8	19,8	16,4	33,3	19,4
Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1,2	12,5	13,4	50,0	14,5	7,6	3,0	0,0	11,5
Aplinkos apsaugos agentūra	11,0	9,5	11,3	0,0	9,7	9,2	13,4	0,0	10,1
Aplinkos ministerijos Regiono aplinkos apsaugos departamentas	7,3	5,2	6,3	16,7	4,5	8,4	9,0	0,0	5,9

2.1.3 lentelė. Priežiūros institucijos, tikrinusios per 2017 metus (%) Pateikti dažniausiai paminėti atsakymai

Tai buvo planinis, ar neplaninis patikrinimas?

2.1.4 pav. 2017 m. vykdyti planiniai ir neplaniniai patikrinimai (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 5-5.4

Du trečdaliai (66 proc.) atliktų patikrinimų buvo planiniai. 31 proc. atvejų įmonėse atliktas neplaninis patikrinimas. 3 proc. nenurodė, ar patikrinimas buvo planinis, ar ne (2.1.4 pav.).

Dažniausiai planinius patikrinimus atliko Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (80 proc.), Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (80 proc.) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (78 proc.). Taip pat dauguma atvejų planinius patikrinimus atliko Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (69 proc.).

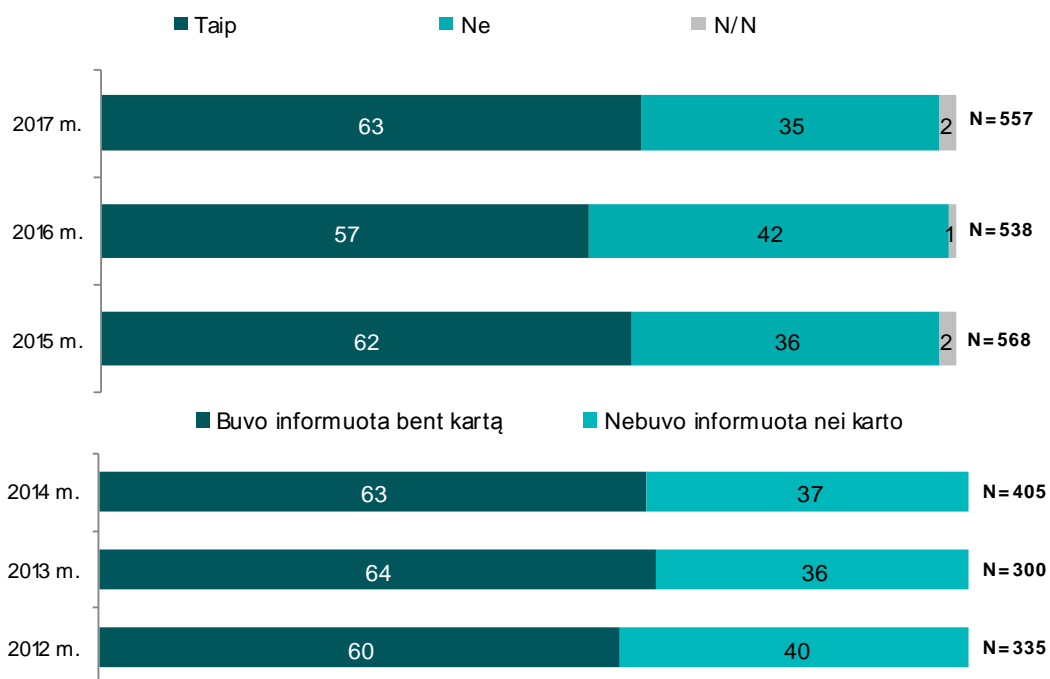
Planinį patikrinimą dažniau turėjo paslaugų, prekybos sektorių įmonės (2.1.4 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita		
	N=149	N=538	N=229	N=13	N=3	N=557
Planinis	59,7	65,6	70,7	53,8	66,7	65,8
Neplaninis	36,9	32,2	21,8	46,2	33,3	30,6
N/N	3,4	2,2	7,4	0,0	0,0	3,7

2.1.4 lentelė. 2017 m. vykdyti planiniai ir neplaniniai patikrinimai (%)

ĮMONIŲ INFORMAVIMAS APIE BŪSIMĄ PATIKRINIMĄ

Ar Jums buvo iš anksto pranešta apie būsimą patikrinimą?

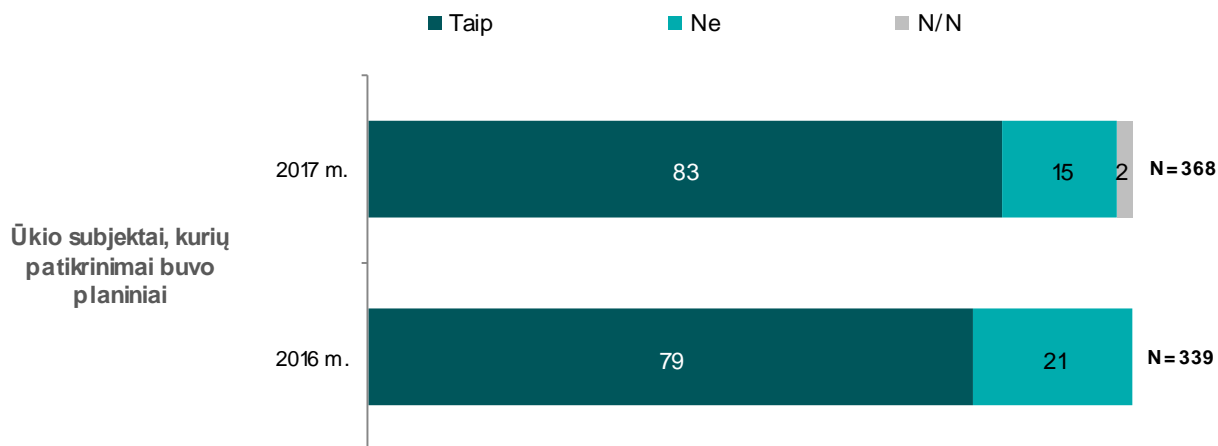

2.1.5a pav. Informavimas apie būsimą patikrinimą (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 6-6.4

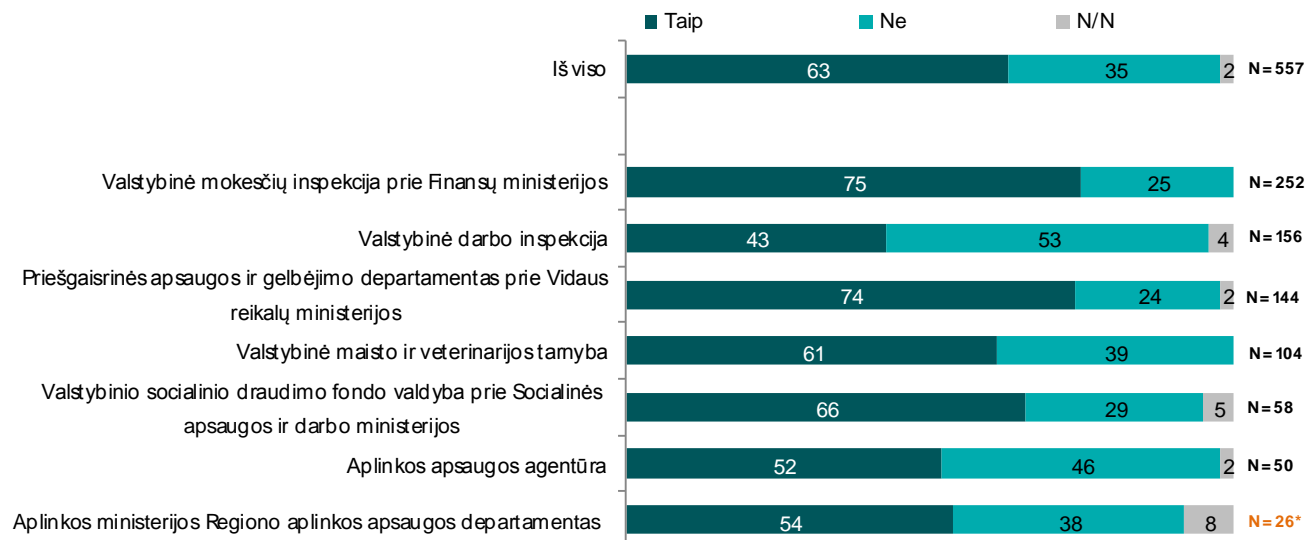
Didžiąją dalį (63 proc.) atvejų įmonės buvo iš anksto informuotos apie būsimą patikrinimą. 35 proc. patikrinimų buvo atlikti be išankstinio įspėjimo (2.1.5a pav.).

Alytaus, Kauno ir Marijampolės apskričių verslo subjektai dažniau teigė buvę perspėti apie būsimą patikrinimą.

2.1.5b pav. Informavimas apie būsimą patikrinimą. Pasiskirstymas tarp ūkio subjektų, kurių patikrinimai buvo planiniai (%)

Daugumos (83 proc.) ūkio subjektų, kurių patikrinimai buvo planiniai, teigimu, apie būsimą patikrinimą buvo pranešta iš anksto. 15 proc. teigė išankstinio pranešimo nesulaukę. 2 proc. atsakymo į klausimą nepateikė (2.1.5b pav.).

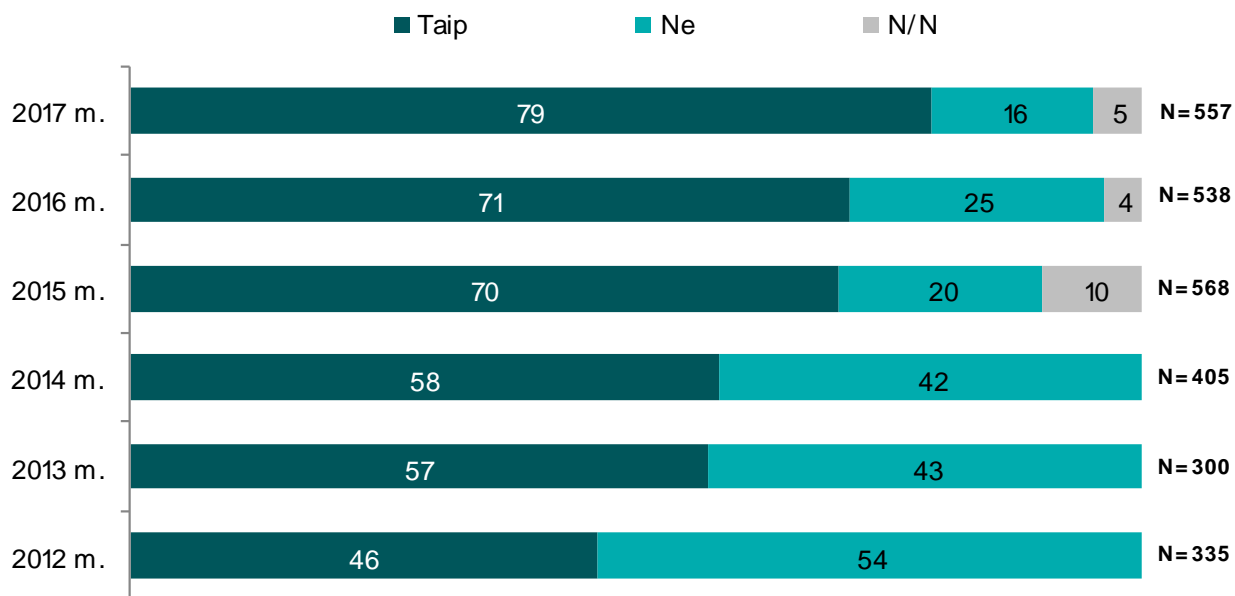

2.1.6 pav. Informavimas apie būsimą patikrinimą (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Dažniausiai apie būsimus patikrinimus informavo Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (75 proc.) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (74 proc.). Taip pat dauguma atvejų informavo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (66 proc.) ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (61 proc.) (2.1.6 pav.).

KONTROLINIŲ KLAUSIMYNŲ / PATIKRINIMO AKTŲ NAUDOJIMAS ĮMONIŲ TIKRINIMO METU

Ar patikrinimas buvo atliekamas, naudojantis kontroliniais klausimynais / patikrinimo aktais?

2.1.7 pav. Kontrolinių klausimynų / patikrinimo aktų naudojimas tikrinimo metu (%)

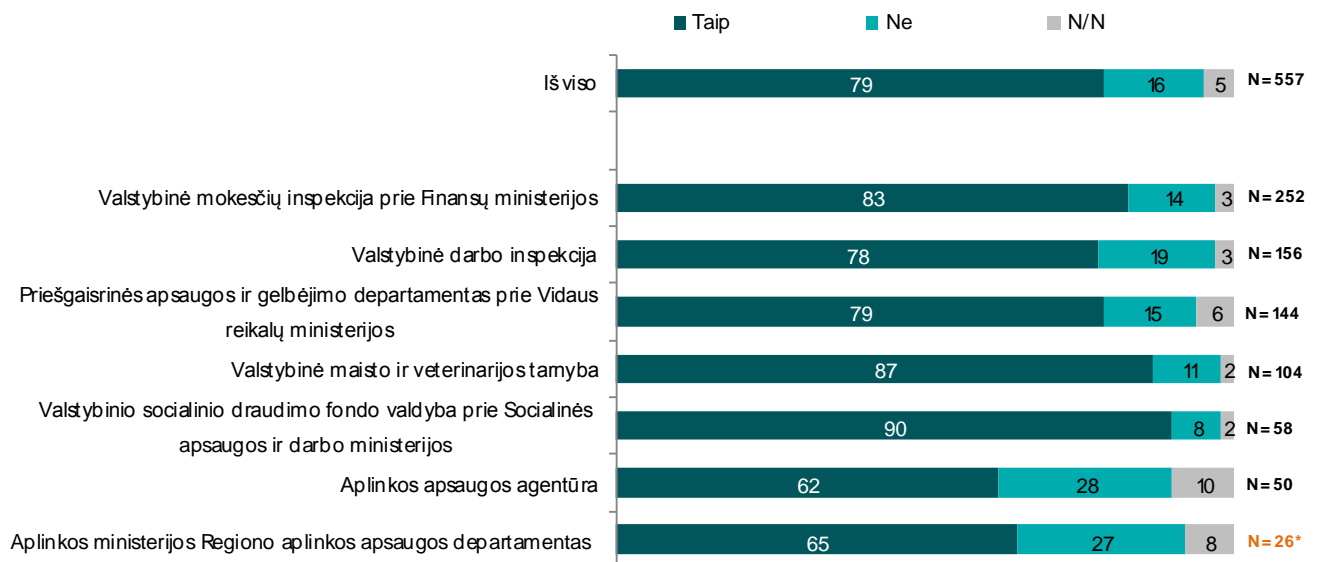
Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 7-7.4

Didžioji dalis (79 proc.) patikrinimų buvo atlikti, naudojantis kontroliniais klausimynais / patikrinimo aktais. 16 proc. atvejų kontroliniai klausimynai / patikrinimo aktai nebuvo naudojami. 5 proc. atsakymo į šį klausimą nepateikė (2.1.7 pav.).

Kontroliniai klausimynai / patikrinimo aktai dažniau buvo naudojami tikrinant didesnius (50 ir daugiau darbuotojų) verslo subjektus (2.1.5 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=149	N=538	N=229	N=13	N=581	N=231	N=117		
Taip	79,9	77,5	81,7	92,3	77,8	78,4	87,2	66,7	79,1
Ne	14,8	18,2	12,7	7,7	17,7	15,6	9,4	33,3	16,1
N/N	5,4	4,3	5,7	0,0	4,5	6,1	3,4	0,0	4,7

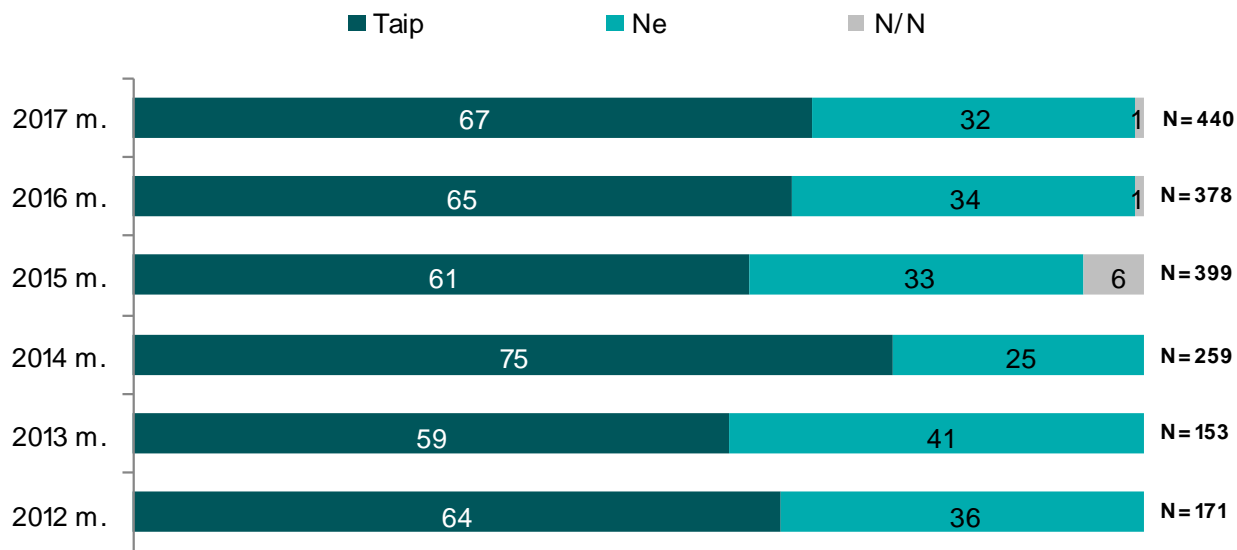
2.1.5 lentelė. Kontrolinių klausimynų / patikrinimo aktų naudojimas tikrinimo metu (%)

2.1.8 pav. Kontrolinių klausimynų / patikrinimo aktų naudojimas tikrinimo metu (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Kontrolinius klausimynus / patikrinimo aktus dažniausiai naudojo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (90 proc.) bei Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (87 proc.) (2.1.8 pav.).

Ar prieš patikrinimą žinojote, kad bus naudojamosi šiuo konkrečiu kontroliniu klausimynu / patikrinimo aktu?

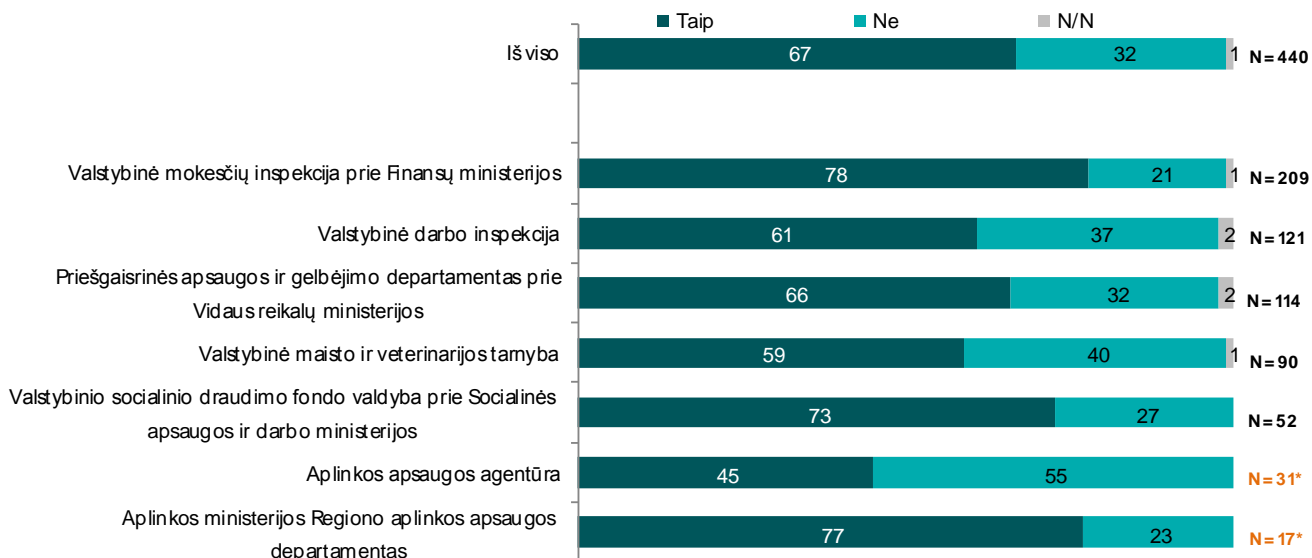

2.1.9 pav. Žinojimas, kad patikrinimo metu bus naudojamosi kontroliniu klausimynu / patikrinimo aktu (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 8-8.4

Dviem trečdaliais (67 proc.) atvejų, kuomet patikrinimo metu buvo naudojami kontroliniai klausimynai / patikrinimo aktai, apie tai įmonės žinojo prieš patikrinimą. 32 proc. nurodė nežinojusios, kad bus naudojami šie klausimynai. 1 proc. į šį klausimą neatsakė (2.1.9 pav.).

Alytaus, Kauno ir Marijampolės apskričių verslo subjektai dažniau teigė žinoję, kad patikrinimo metu bus naudojamosi kontroliniu klausimynu / patikrinimo aktu.

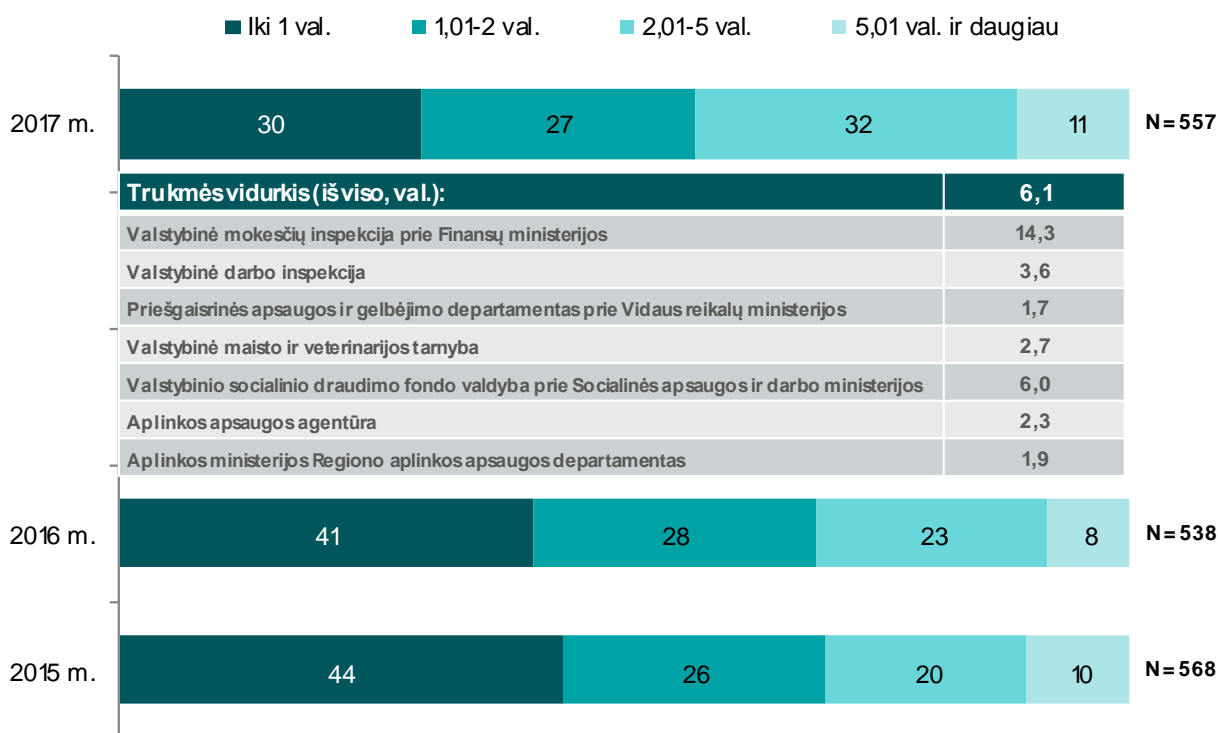

2.1.10 pav. Žinojimas, kad patikrinimo metu bus naudojamosi kontroliniu klausimynu / patikrinimo aktu (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Apie naudojamus klausimynus / patikrinimo aktus dažniausiai iš anksto buvo žinoma prieš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (78 proc.) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (73 proc.) vykdytus patikrinimus (2.1.10 pav.).

PATIKRINIMŲ TRUKMĖ

Kiek laiko (valandomis) užtruko inspektorius atlikdamas patikrinimą Jūsų įmonės veiklos vykdymo vietoje?

2.1.11 pav. Patikrinimo trukmė (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 9-9.4

Vidutinė patikrinimo trukmė – 6,1 val. Mediana lygi 2,0 val. Moda – 1 val. (2.1.6a lentelė).

30 proc. atvejų patikrinimas užtruko iki 1 val. 27 proc. patikrinimų – kiek ilgiau, bet iki 2 val. 32 proc. – ilgiau nei 2 val., bet iki 5 val. 11 proc. patikrinimų užtruko ilgiau nei 5 valandas (2.1.11 pav.).

Ilgiausiai užtruko Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos atliekami patikrinimai (vidutiniškai 14,3 val.).

Ilgesnius nei 2 val. patikrinimus dažniau įvardijo gamybos sektoriaus atstovai, 50 ir daugiau darbuotojų turinčios įmonės (2.1.6b lentelė).

	2016 m.	2017 m.
Vidutinė trukmė	3,4	6,1
Mediana	2,0	2,0
Moda	1,0	1,0

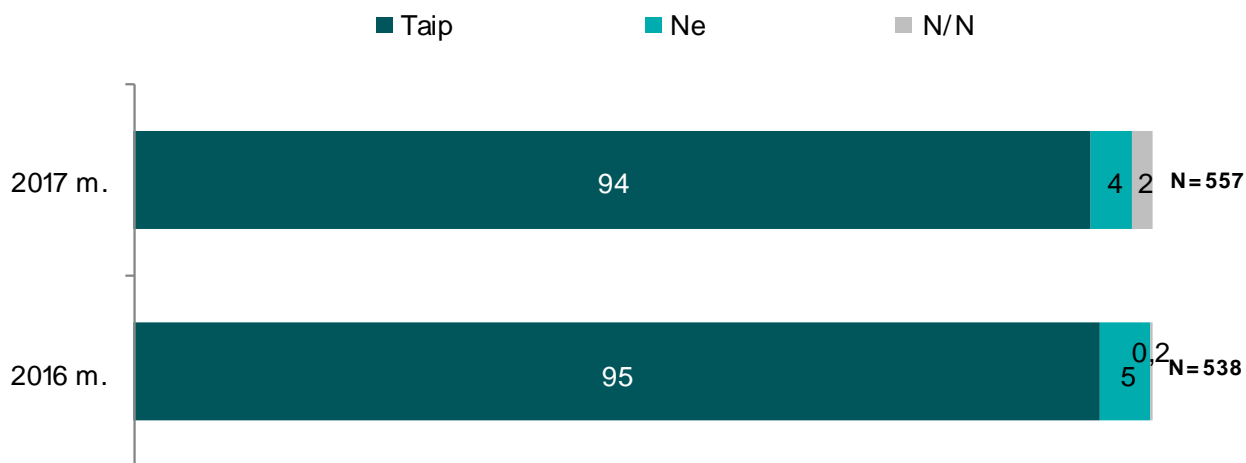
2.1.6a lentelė. Patikrinimo trukmė (val.).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=171	N=494	N=254	N=6	N=621	N=200	N=104		
								N=11	N=538
Iki 1 val.	36,9	41,3	42,6	0,0	47,8	30,0	13,8	81,8	40,6
1,01-2 val.	20,1	26,6	35,1	50,0	27,8	31,9	18,8	9,1	27,7
2,01-5 val.	31,5	22,8	18,3	25,0	19,8	26,3	41,3	9,1	23,3
Daugiau nei 5 val.	11,4	9,3	4,0	25,0	4,7	11,9	26,3	0,0	8,4

2.1.6b lentelė. Patikrinimo trukmė (%)

INSPEKTORIŲ ELGESIO VERTINIMAS

Ar sutinkate su teiginiu, kad patikrinimo metu inspektoriai elgėsi profesionaliai, mandagiai, stengėsi geranoriškai padėti laikytis teisės aktų reikalavimų?

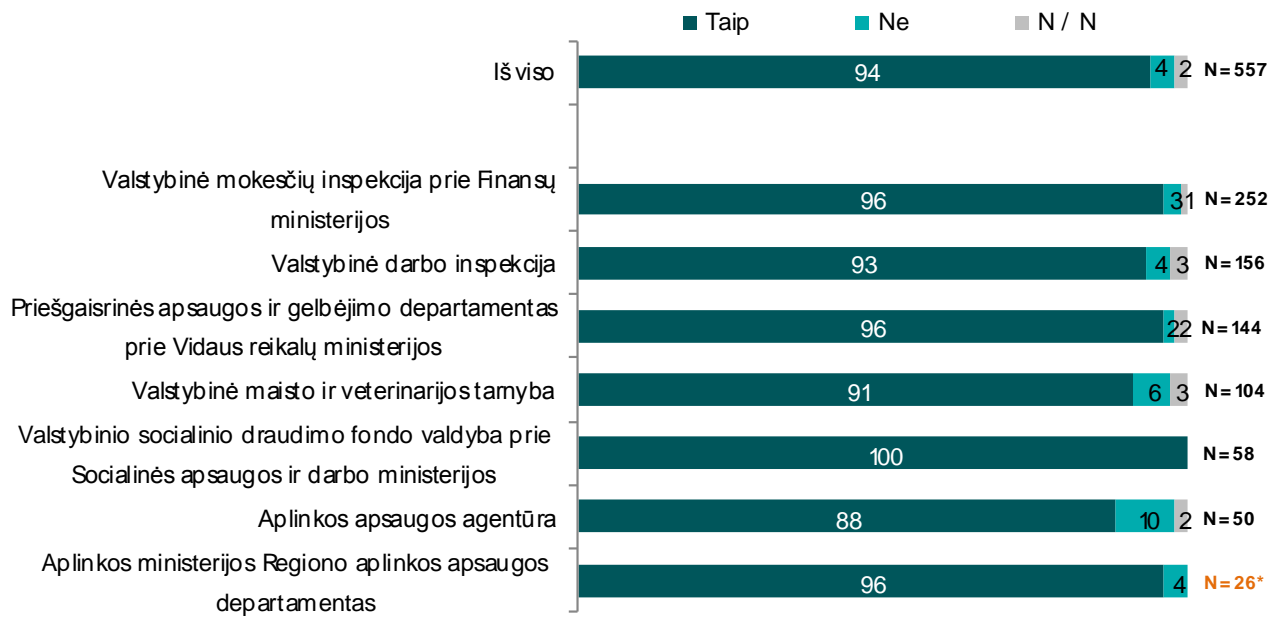

2.1.12 pav. Inspektorių elgesio vertinimas (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 10-10.4

Absoliuti dauguma (94 proc.) tyrimo dalyvių sutinka, kad patikrinimo metu inspektoriai elgėsi profesionaliai, mandagiai, stengėsi geranoriškai padėti laikytis teisės aktų reikalavimų. 4 proc. laikosi priešingos nuomonės. 2 proc. nuomonės šiuo klausimu neišreiškė (2.1.12 pav.).

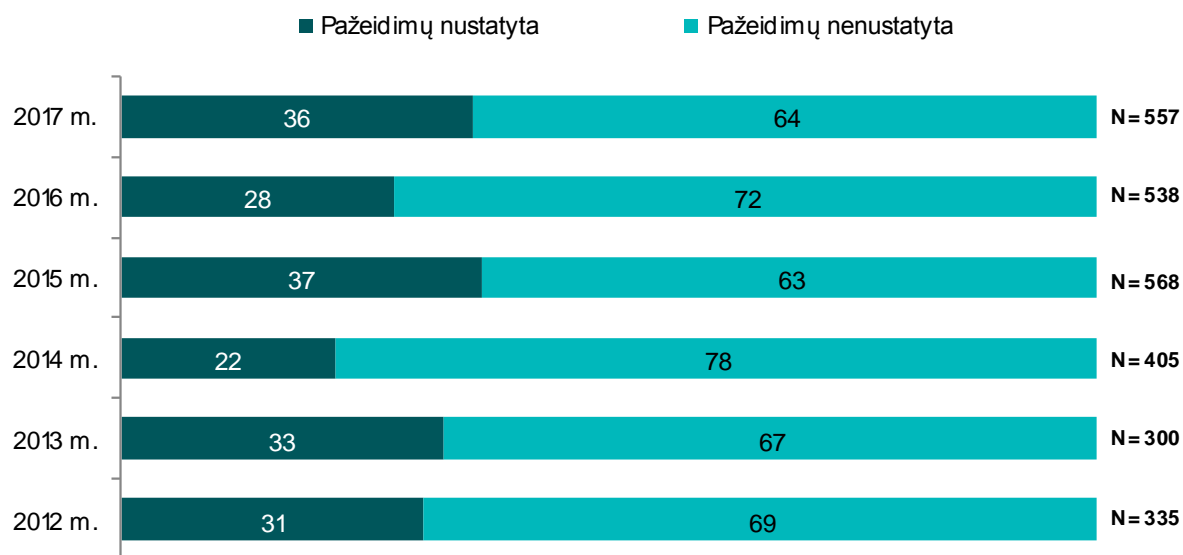
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant įmonių charakteristikas, nepastebėta.

2.1.13 pav. Inspektorių elgesio vertinimas (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Dažniausiai teigiamai atsiliepta apie Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inspektorių elgesį (100 proc.). Santykinai rečiausiai teigiamai atsiliepta apie Aplinkos apsaugos agentūros inspektorių elgesį (88 proc.) (2.1.13 pav.).

Kokios buvo patikrinimo pasekmės?

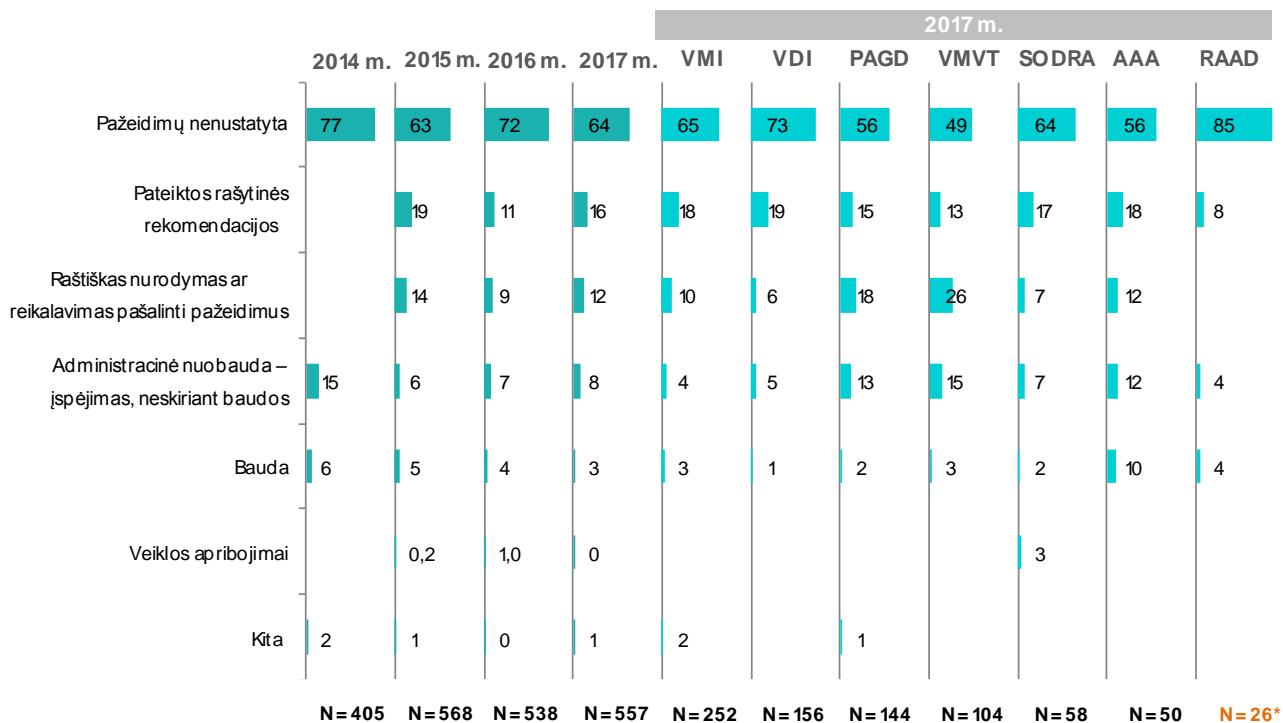

2.1.14 pav. Patikrinimų pasekmės (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 11-11.4

36 proc. patikrinimų buvo nustatyti tam tikri pažeidimai. Dauguma (64 proc.) atvejų pažeidimų nenustatyta (2.1.14 pav.).

Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant įmonių charakteristikas, nepastebėta.

2.1.15 pav. Patikrinimų pasekmės (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

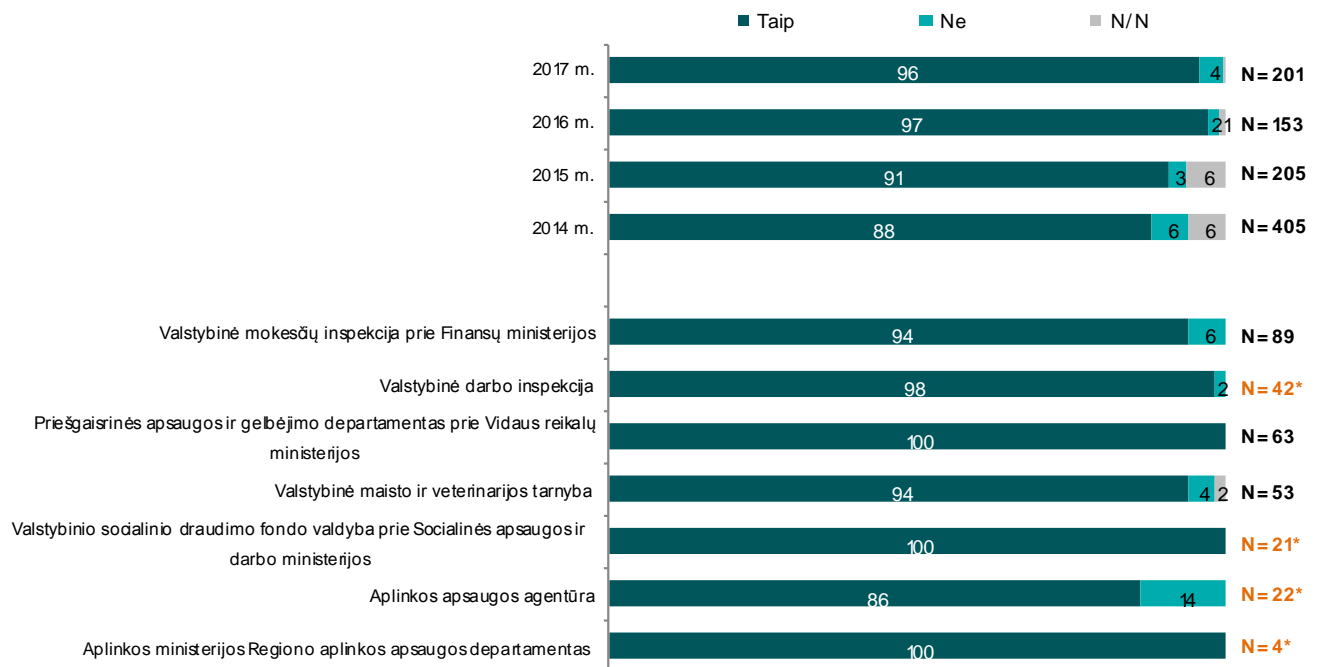
16 proc. patikrinimų atvejų, radus pažeidimų, pateiktos rašytinės rekomendacijos. 12 proc. patikrinimų baigėsi raštiškais nurodymais ar reikalavimais įmonei pašalinti pažeidimus. 8 proc. – administracinėmis nuobaudomis, t. y. įspėjimais, neskiriant baudos. 3 proc. atvejų įmonėms buvo skirtos baudos (2.1.15 pav.).

Rašytinės rekomendacijos dažniau pateiktos 10 ir daugiau darbuotojų turinčioms įmonėms bei Panevėžio apskričių atstovams (2.1.7 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=149	N=538	N=229	N=13	N=581	N=231	N=117		
Pažeidimų nenustatyta	61,1	65,8	59,8	76,9	65,6	61,5	59,0	100,0	63,7
Pateiktos rašytinės rekomendacijos	20,1	14,1	16,6	15,4	13,4	17,7	23,1	0,0	15,7
Raštiškas nurodymas ar reikalavimas pašalinti pažeidimus	17,4	10,2	13,5	7,7	10,8	13,9	15,4	0,0	12,2
Administracinė nuobauda – įspėjimas, neskiriant baudos	5,4	8,7	7,9	0,0	8,4	6,1	8,5	0,0	7,9
Bauda	2,0	3,2	3,9	0,0	3,3	4,3	0,0	0,0	3,1
Veiklos apribojimai	0,0	0,4	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2
Kita	1,3	0,9	1,3	0,0	1,2	1,3	0,0	0,0	1,1

2.1.7 lentelė. Patikrinimų pasekmės (%)

Ar priežiūros institucijos atstovai / inspektoriai informavo, už kokių reikalavimų pažeidimą Jums buvo pritaikytos poveikio priemonės ir kaip Jūs turėtumėte ištaisyti neatitikimą tiems reikalavimams?

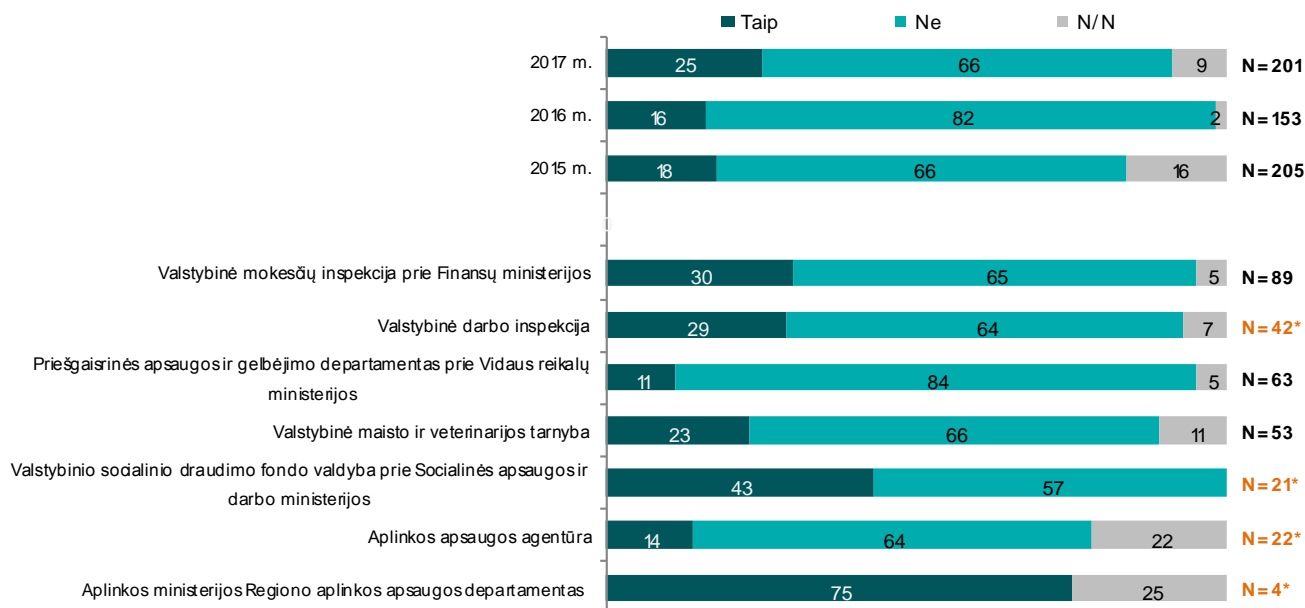
2.1.16 pav. Informavimas, už kokių reikalavimų pažeidimą taikytos poveikio priemonės ir kaip turėtų būti ištaisyti neatitikimai (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 12-12.4

Beveik visais (96 proc.) pažeidimų nustatymo atvejais priežiūros institucijų atstovai / inspektoriai informavo įmones, už kokių teisės aktų reikalavimų pažeidimus joms buvo pritaikytos poveikio priemonės ir kaip jie turėtų būti ištaisyti. 4 proc. atvejų tokia informacija nebuvo suteikta (2.1.16 pav.).

Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant įmonių charakteristikas, nepastebėta.

Ar Jums buvo taikytos poveikio priemonės už reikalavimus, kurie nebuvo įtraukti į vykdyto patikrinimo kontrolinį klausimyną / patikrinimo aktą?

2.1.17 pav. Poveikio priemonių taikymas už reikalavimus, kurie nebuvo įtraukti į vykdyto patikrinimo kontrolinį klausimyną / patikrinimo aktą (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 13-13.4

66 proc. pažeidimų nustatymo atvejų poveikio priemonės buvo taikytos tik už į kontrolinį klausimyną / patikrinimo aktą įtrauktų reikalavimų pažeidimus. 25 proc. atvejų priemonės buvo pritaikytos už reikalavimus, kurie nebuvo įtraukti į vykdyto patikrinimo kontrolinį klausimyną / patikrinimo aktą. 9 proc. apklaustųjų į šį klausimą neatsakė (2.1.17 pav.).

Už į vykdyto patikrinimo kontrolinį klausimyną / patikrinimo aktą neįtrauktų reikalavimų nevykdymą poveikio priemonės dažniau pritaikytos gamybos sektoriaus atstovams bei 10 ir daugiau darbuotojų turinčioms įmonėms (2.1.8 lentelė).

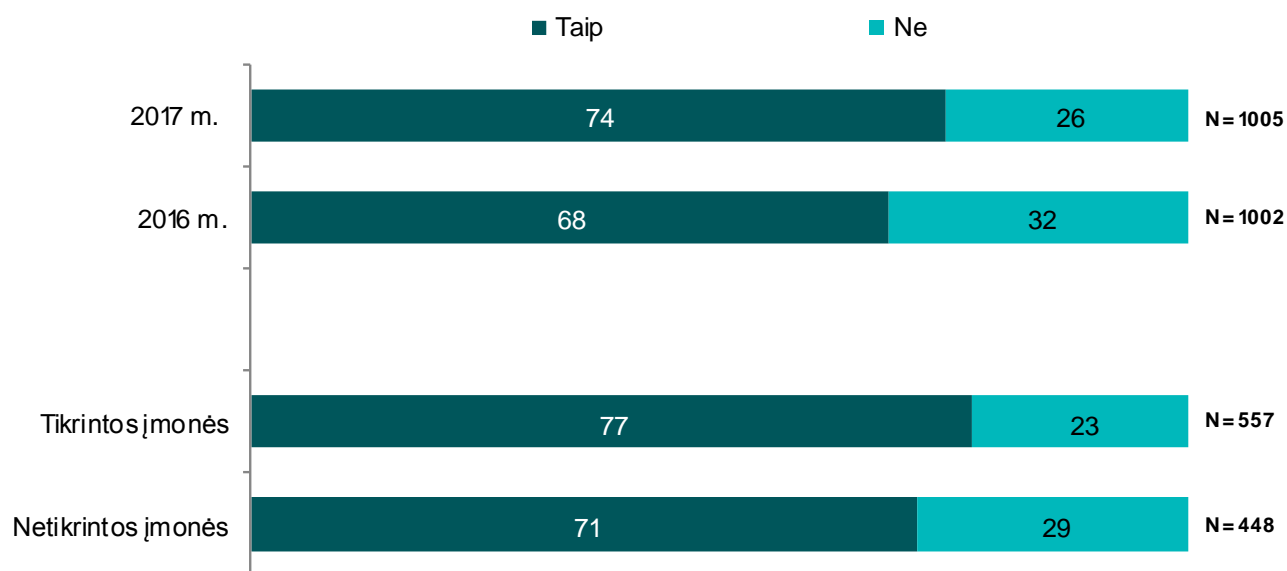
	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų	
	N=58	N=184	N=92	N=3	N=200	N=89	N=48	N=201
Taip	34,5	23,9	19,6	66,7	19,5	31,5	35,4	24,9
Ne	60,3	68,5	67,4	33,3	72,0	58,4	58,3	66,5
N/N	5,2	7,6	13,0	0,0	8,5	10,1	6,3	8,6

2.1.8 lentelė. Poveikio priemonių taikymas už reikalavimus, kurie nebuvo įtraukti į vykdyto patikrinimo kontrolinį klausimyną / patikrinimo aktą (%)

2.2. METODINĖS PAGALBOS POREIKIS

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NUOSTATŲ ŽINOJIMAS

Ar žinote, kad vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymu, inspektoriui nustačius mažareikšmį pažeidimą, toks pažeidimas ištaisomas inspektoriaus akivaizdoje, o nesant galimybės jo pašalinti, bauda neskiriama ir nustatomas protingas terminas pažeidimui pašalinti?

2.2.1 pav. Žinojimas, kad mažareikšmiai pažeidimai gali būti ištaisomi inspektoriaus akivaizdoje ar per protingą laiko terminą (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 18-18.4

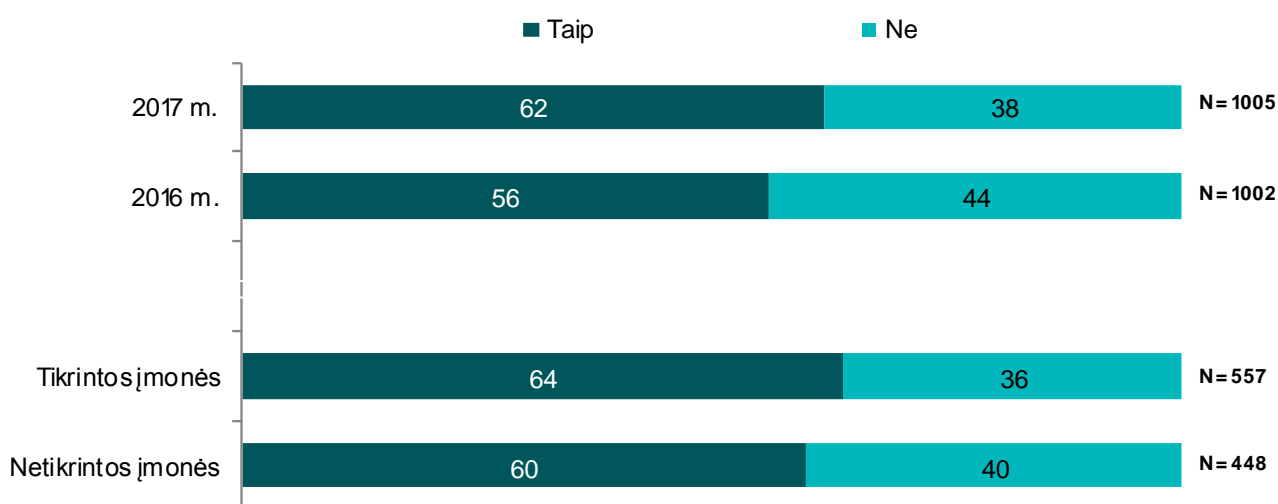
Didžioji dalis (74 proc.) respondentų teigė žinantys, kad inspektoriui nustačius mažareikšmį pažeidimą, toks pažeidimas gali būti ištaisomas inspektoriaus akivaizdoje, o nesant galimybės jo pašalinti, bauda neskiriama ir nustatomas protingas terminas pažeidimui pašalinti. Ketvirtadalis (26 proc.) tyrimo dalyvių pripažino tokios galimybės nežinoję (2.2.1 pav.).

Šią įstatymo nuostatą dažniau žino 10 ir daugiau darbuotojų turinčių įmonių atstovai bei Marijampolės ir Alytaus apskrityse veikiantys verslo subjektai (2.2.1 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=135	N=599	N=260	N=11	N=730	N=190	N=85		
Taip	69,6	74,5	76,5	72,7	72,5	78,9	80,0	83,3	74,3
Ne	30,4	25,5	23,5	27,3	27,5	21,1	20,0	16,7	25,7

2.2.1 lentelė. Žinojimas, kad mažareikšmiai pažeidimai gali būti ištaisomi inspektoriaus akivaizdoje ar per protingą laiko terminą (%)

Ar žinote, kad teisės aktai, kuriais keičiamos verslo sąlygos, turi įsigalioti gegužės 1 d. arba lapkričio 1 d.?

2.2.2 pav. Žinojimas, kad verslo sąlygų pasikeitimai turi įsigalioti gegužės 1 d. arba lapkričio 1 d. (%)
Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 19-19.4

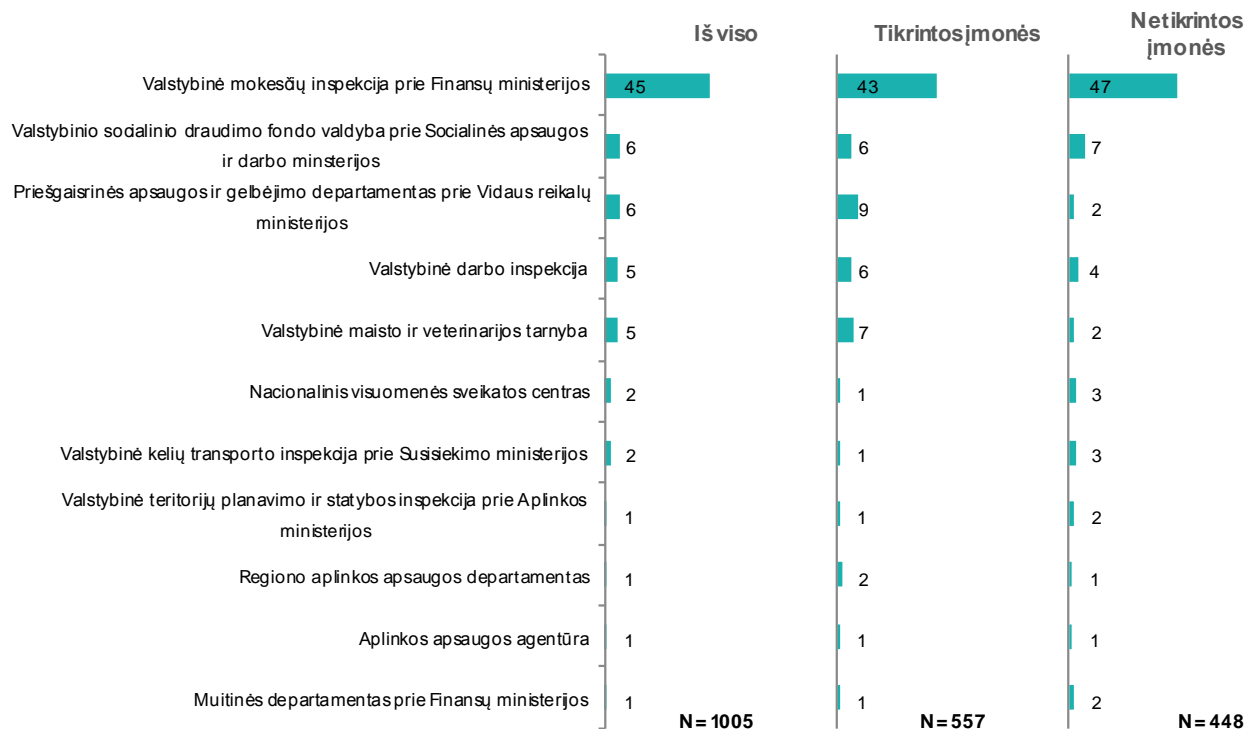
Dauguma (62 proc.) tyrimo dalyvių nurodė žinantys, kad teisės aktai, kuriais keičiamos verslo sąlygos, turi įsigalioti gegužės 1 d. arba lapkričio 1 d. 38 proc. teigė tokio fakto nežinoję (2.2.2 pav.).

Šią įstatymo nuostatą dažniau žino didesni (50 ir daugiau darbuotojų) verslo subjektai bei Kauno, Marijampolės ir Alytaus apskričių įmonės (2.2.2 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=135	N=599	N=260	N=11	N=730	N=190	N=85		
Taip	67,4	58,8	65,8	81,8	59,6	64,7	76,5	69,4	62,0
Ne	32,6	41,2	34,2	18,2	40,4	35,3	23,5	30,6	38,0

2.2.2 lentelė. Žinojimas, kad verslo sąlygų pasikeitimai turi įsigalioti gegužės 1 d. arba lapkričio 1 d. (%)

Kurią verslo priežiūros instituciją išskirtumėte kaip suteikiančią daug metodinės pagalbos ūkio subjektams?

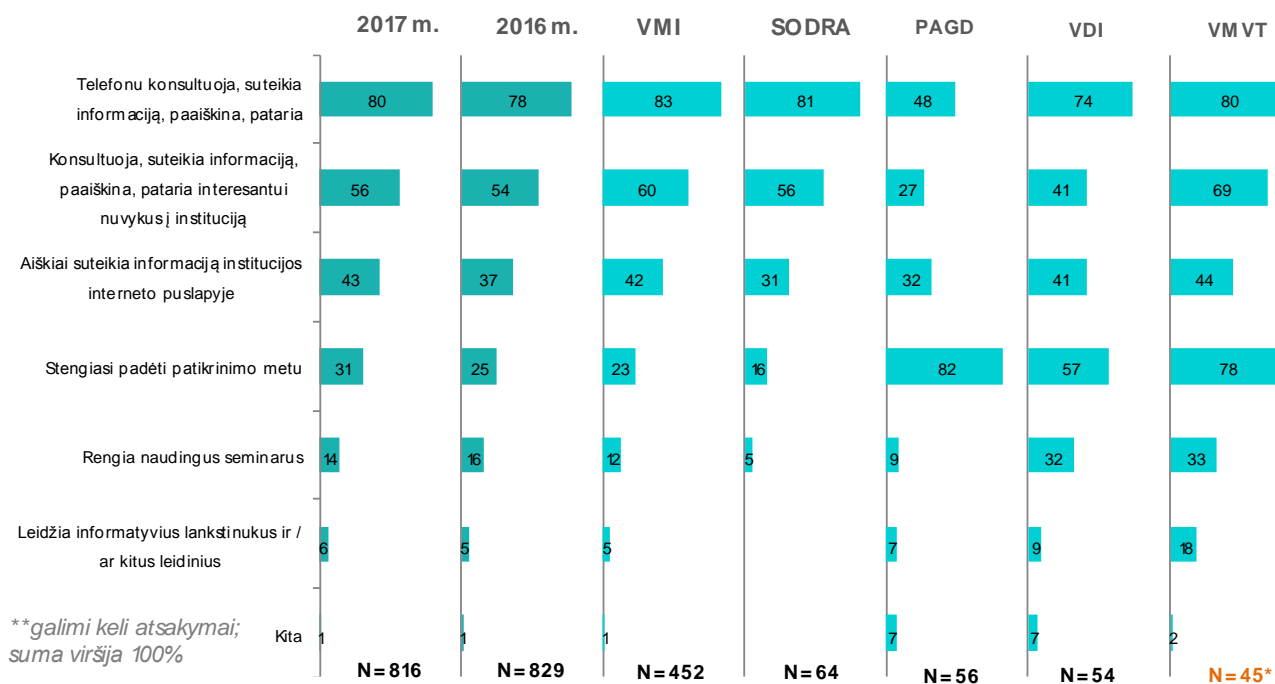
2.2.3 pav. Daugiausiai metodinės pagalbos suteikianti priežiūros institucija (%) Pateikti tik dažniausiai paminėti atsakymai

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 20-20.4

45 proc. apklaustųjų išreiškė nuomonę, kad daugiausiai metodinės pagalbos ūkio subjektams suteikia Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos. Po 6 proc. tyrimo dalyvių šiuo klausimu išskyrė Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos. Po 5 proc. paminėjo Valstybinę darbo inspekciją ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą. Po 2 proc. įvardijo Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą ir Valstybinę kelių transporto inspekciją prie Susisiekimo ministerijos. Kitas institucijas nurodė mažiau nei po 2 proc. tyrimo dalyvių (2.2.3 pav.).

Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant įmonių charakteristikas, nepastebėta.

Kodėl šias institucijas išskyrėte kaip suteikiančią daug metodinės pagalbos ūkio subjektams?

2.2.4 pav. Daug metodinės pagalbos suteikiančių institucijų išskyrimo priežastys (*statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius) (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 21-21.4

Dažniausiai pasitenkinimą suteikiamos metodinės pagalbos kiekiu lemia kokybiškos konsultacijos telefonu – suteikia informaciją, paaiškina, pataria (80 proc.). 56 proc. akcentavo kokybiškas konsultacijas interesantui nuvykus į instituciją. 43 proc. paminėjo aiškiai suteikiamą informaciją institucijos interneto puslapyje. 31 proc. – pastangas padėti patikrinimo metu. 14 proc. pasitenkinimą lemia naudingų seminarų rengimas. 6 proc. – informatyvių lankstinukų ir / ar kitų leidinių leidimas (2.2.4 pav.).

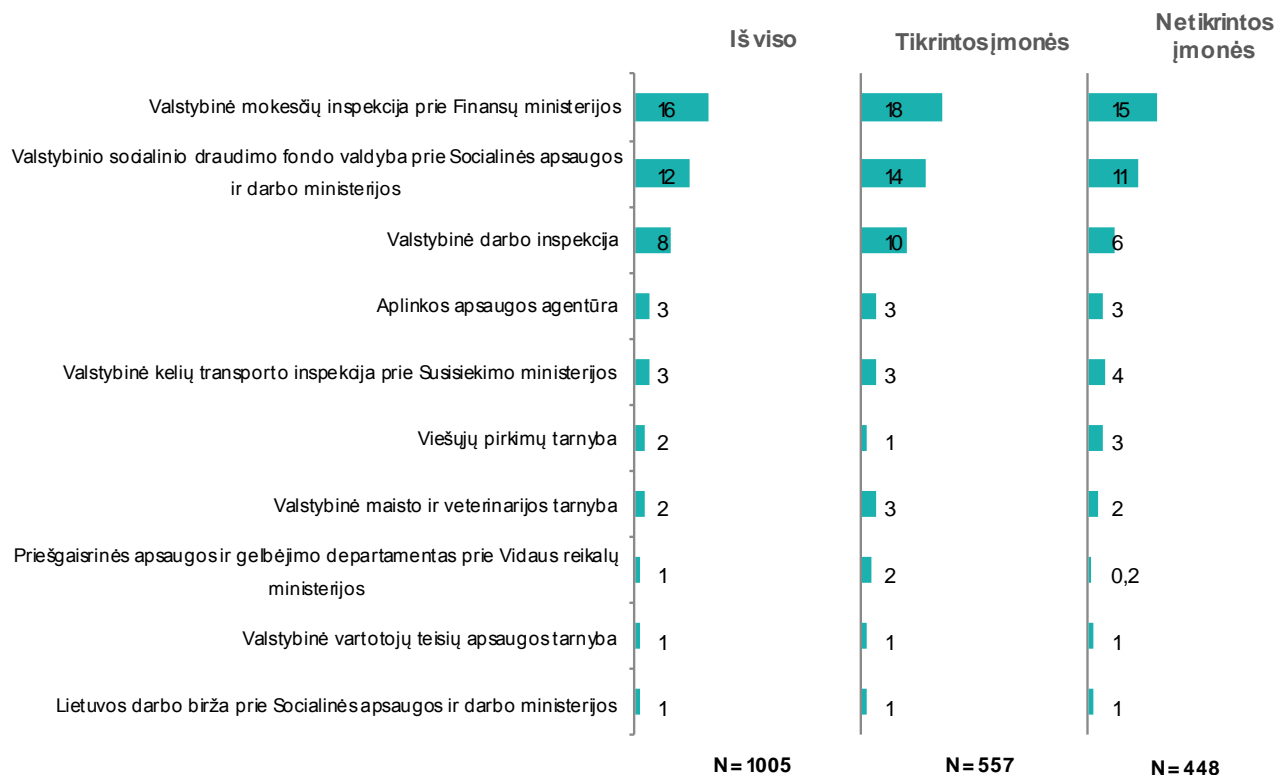
Kokybiškas konsultacijas atvykus į instituciją dažniau akcentavo prekybos sektoriaus atstovai, Vilniaus, Šiaulių bei Klaipėdos apskričių įmonės. Aiškiai pateiktą informaciją institucijos interneto puslapyje – prekybos įmonės (2.2.3 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=113	N=478	N=215	N=10	N=594	N=152	N=70		
Telefonu konsultuoja, suteikia informaciją, paaiškina, pataria	80,5	78,5	81,9	80,0	78,6	79,6	88,6	82,1	79,7
Konsultuoja, suteikia informaciją, paaiškina, pataria interesantui atvykus į instituciją	53,1	53,1	65,6	40,0	56,4	56,6	54,3	71,4	56,3
Aiškiai suteikia informaciją institucijos interneto puslapyje	40,7	41,0	49,8	40,0	44,3	40,1	41,4	42,9	43,3
Stengiasi padėti patikrinimo metu	31,9	30,8	32,6	20,0	29,8	36,8	31,4	7,1	31,3
Rengia naudingus seminarus	15,0	11,9	15,8	30,0	13,1	12,5	20,0	10,7	13,6
Leidžia informatyvius lankstinukus ir / ar kitus leidinius	7,1	4,0	8,4	0,0	5,7	3,3	8,6	0,0	5,5
Kita	0,9	1,7	0,9	0,0	1,2	2,0	1,4	0,0	1,3

2.2.3 lentelė. Daug metodinės pagalbos suteikiančių institucijų išskyrimo priežastys (%)

METODINĖS PAGALBOS POREIKIS

Iš kurios verslo priežiūros institucijos norėtumėte gauti daugiau metodinės pagalbos?

2.2.5 pav. Metodinės pagalbos poreikis (%) Pateikti tik dažniausiai paminėti atsakymai
Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 22-22.1

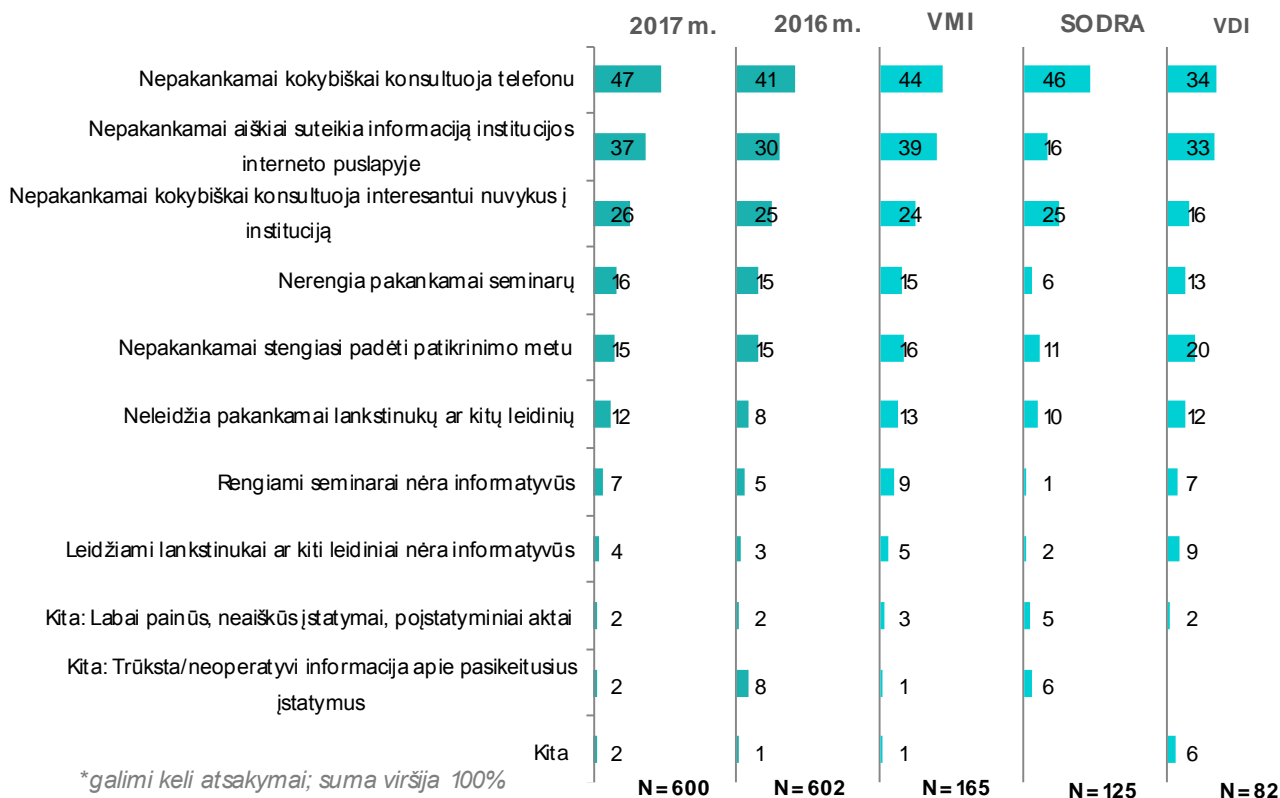
Dažniausiai daugiau metodinės pagalbos pageidaujama iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (16 proc.) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (12 proc.). 8 proc. nurodė Valstybinę darbo inspekciją. Po 3 proc. paminėjo Aplinkos apsaugos agentūrą ir Valstybinę kelių transporto inspekciją prie Susisiekimo ministerijos. Kitas institucijas paminėjo mažiau nei po 3 proc. apklaustųjų (2.2.5 pav.).

Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos dažniau įvardijo įmonės, turinčios iki 50 darbuotojų bei verslo subjektai, vykdančys veiklą nuo 1 iki 10 metų (2.2.4. lentelė).

	Veiklos vykdymo trukmė				Įmonės dydis			Iš viso
	Pirmi metai	1-5 m.	6-10 m.	10 ir daugiau m.	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų	
	N=36	N=215	N=299	N=455	N=730	N=190	N=85	
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos	11,1	18,1	20,7	13,2	16,6	19,5	8,2	16,4
Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	5,6	14,4	14,4	10,8	12,5	12,6	11,8	12,4
Valstybinė darbo inspekcija	2,8	6,0	8,7	9,2	7,9	6,8	12,9	8,2
Aplinkos apsaugos agentūra	0,0	2,8	2,0	4,0	3,0	2,6	3,5	3,0
Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos	2,8	4,2	2,3	3,1	3,0	3,2	3,5	3,1
Viešųjų pirkimų tarnyba	2,8	1,4	1,3	2,4	1,9	1,6	2,4	1,9
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	2,8	1,4	2,7	2,2	2,3	2,1	1,2	2,2
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	0,0	0,9	0,3	1,5	1,0	1,1	1,2	1,0
Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba	2,8	0,5	1,0	1,3	1,1	1,6	0,0	1,1
Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	0,0	0,9	0,3	1,5	1,0	1,6	0,0	1,0

2.2.4 lentelė. Metodinės pagalbos poreikis (%) Pateikti tik dažniausiai paminėti atsakymai

Kodėl iš šios institucijos norėtumėte gauti daugiau metodinės pagalbos?

2.2.6 pav. Metodinės pagalbos poreikio priežastys (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 23-23.4

Dažniausiai daugiau metodinės pagalbos pageidaujama dėl nepakankamai kokybiškų konsultacijų telefonu – nepakankamai paaiškina, nesistengia išaiškinti, nesuteikia pakankamai informacijos, nepataria (47 proc.). 37 proc. akcentavo nepakankamai aiškią informaciją institucijos interneto puslapyje. 26 proc. – nepakankamai kokybiškas konsultacijas interesantui nuvykus į instituciją. 16 proc. nurodė, kad atitinkama institucija nerengia pakankamai seminarų (2.2.6 pav.).

Nepakankamai kokybiškas konsultacijas telefonu dažniau akcentavo 10 ir daugiau darbuotojų turinčios įmonės. Nepakankamai aiškią informaciją institucijos interneto puslapyje – prekybos sektoriaus atstovai (2.2.5 lentelė).

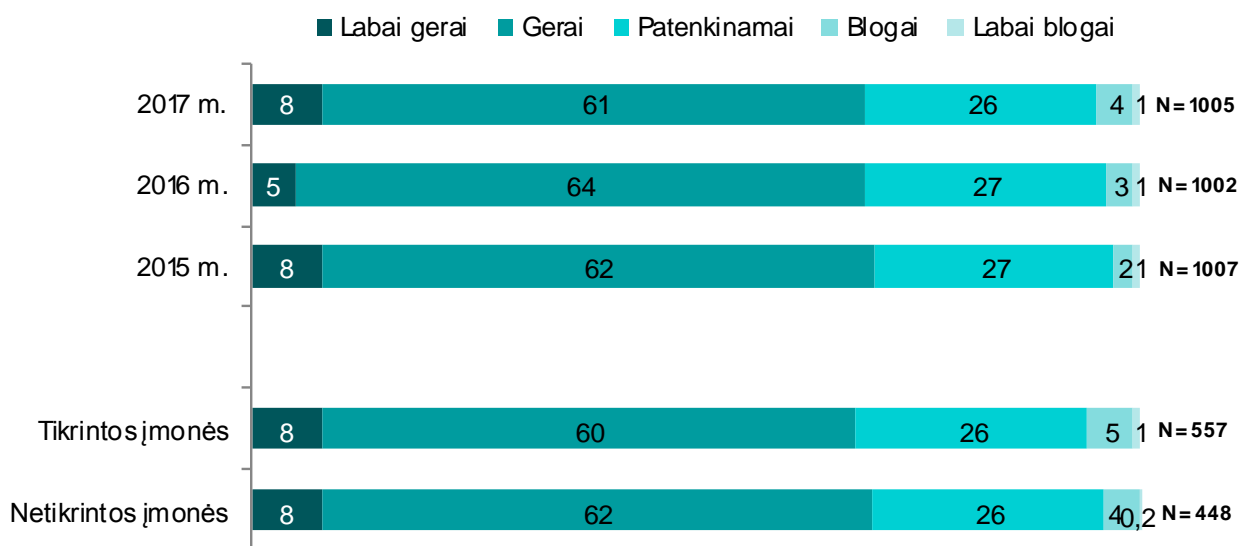
	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=83	N=347	N=165	N=5	N=433	N=121	N=46		
Nepakankamai kokybiškai konsultuoja telefonu	49,4	43,5	53,9	20,0	44,1	54,5	54,3	80,0	47,0
Nepakankamai aiškiai suteikia informaciją institucijos interneto puslapyje	36,1	33,7	43,6	40,0	36,7	38,8	32,6	46,7	36,8
Nepakankamai kokybiškai konsultuoja interesantui nuvykus į instituciją	19,3	22,5	36,4	60,0	25,2	30,6	23,9	40,0	26,2
Nepakankamai stengiasi padėti patikrinimo metu	15,7	13,3	18,2	0,0	12,7	23,1	13,0	0,0	14,8
Nerengia pakankamai seminarų	12,0	12,7	24,8	20,0	14,8	22,3	10,9	13,3	16,0

2.2.5 lentelė. Metodinės pagalbos poreikio priežastys (%) Pateikti tik dažniausiai paminėti atsakymai

2.3. PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ VERTINIMAS

BENDRAS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ VEIKLOS VERTINIMAS

Kaip Jūs vertinate priežiūros institucijų veiklą?

2.3.1 pav. Priežiūros institucijų veiklos vertinimas (%)
Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 1-1.4

69 proc. tyrimo dalyvių priežiūros institucijų veiklą vertina teigiamai: 8 proc. labai gerai, 61 proc. gerai. 26 proc. vertina patenkinamai. Neigiamus vertinimus išsakė 5 proc. apklaustųjų: 4 proc. blogai, 1 proc. labai blogai (2.3.1 pav.).

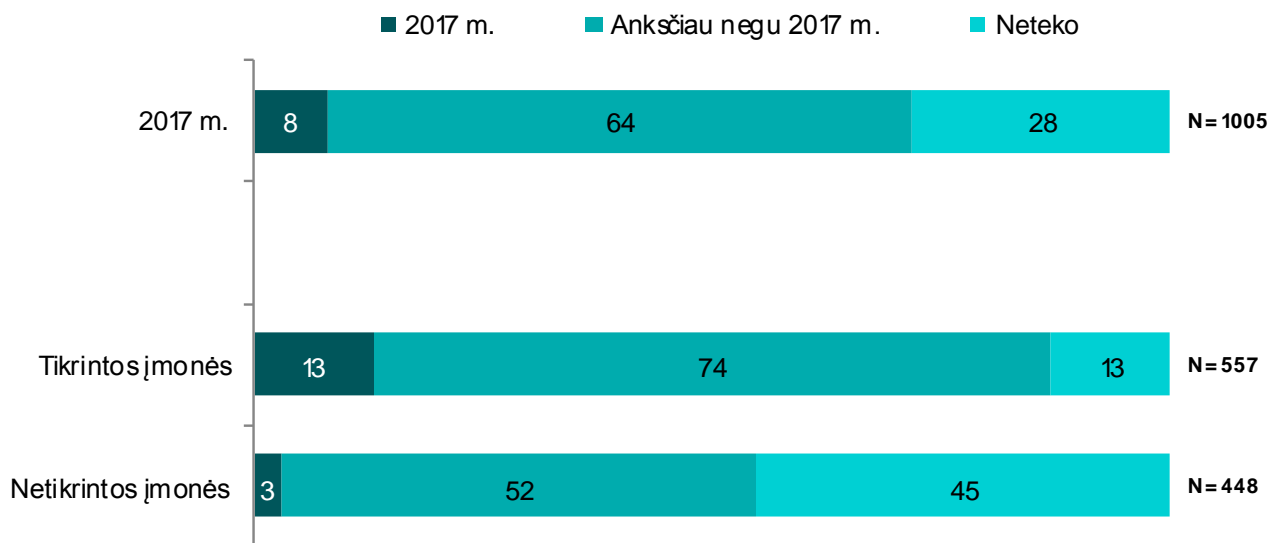
Teigiamai (labai gerai / gerai) priežiūros institucijų veiklą dažniau vertina 10 ir daugiau darbuotojų turinčios, Alytaus, Kauno, Marijampolės apskričių įmonės (2.3.1 lentelė).

	Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=730	N=190	N=85	N=36	N=1005
Labai gerai	7,9	8,4	5,9	5,6	7,9
Gerai	58,9	63,7	70,6	72,2	60,8
Patenkinamai	26,7	25,8	23,5	13,9	26,3
Blogai	5,5	1,6	0,0	5,6	4,3
Labai blogai	1,0	0,5	0,0	2,8	0,8

2.3.1 lentelė. Priežiūros institucijų veiklos vertinimas (%)

KONTROLINIŲ KLAUSIMYNŲ NAUDOJIMO PRADŽIA

Kada pirmą kartą teko naudoti kontrolinius klausimynus?

2.3.2 pav. Kontrolinių klausimynų naudojimo pradžia (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 14-14.4

8 proc. apklaustųjų teigė pirmą kartą kontrolinius klausimynus naudoję 2017 m. Dauguma (64 proc.) šią priemonę pirmą kartą naudojo anksčiau. 28 proc. respondentų teigimu, jiems kol kas neteko naudoti kontrolinių klausimynų (2.3.2 pav.).

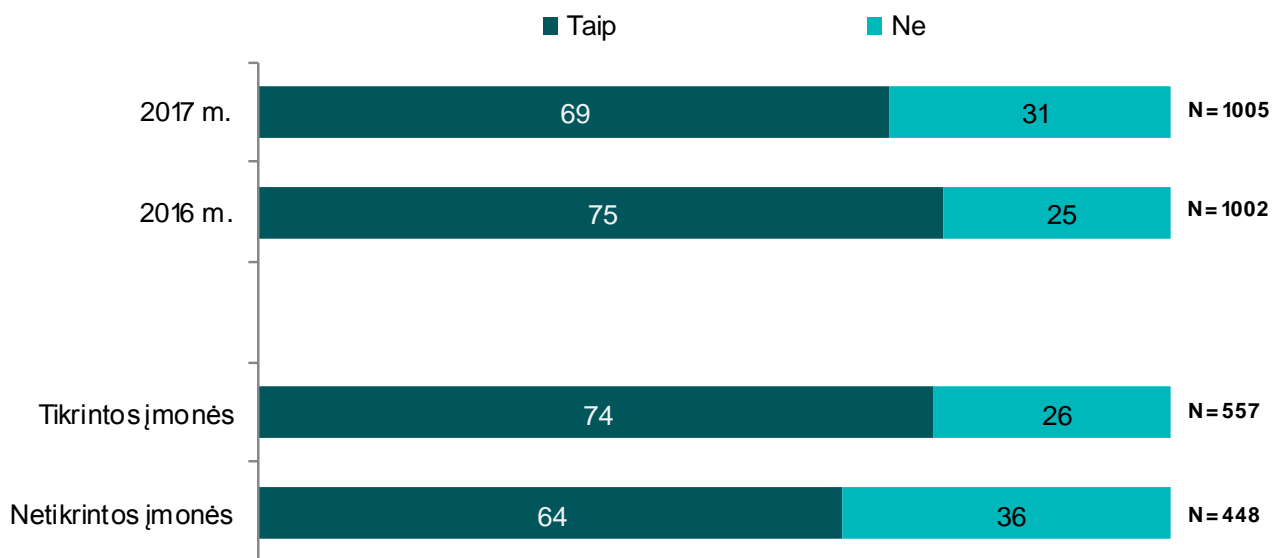
Apskritai kontrolinius klausimynus dažniau teko naudoti gamybos, paslaugų sektorių atstovams, 10 ir daugiau darbuotojų turinčioms įmonėms, daugiau nei 10 metų veiklą vykdantiems verslo subjektams (2.3.2 lentelė).

	Įmonės veiklos sritis				Įmonės dydis			Veiklos vykdymo trukmė				Iš viso
	Gamyba	Paslaugos	Prekyba	Kita	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojų	50 ir daugiau darbuotojų	Pirmi metai	1-5 m.	6-10 m.	10 ir daugiau m.	
	N=135	N=599	N=260	N=11	N=730	N=190	N=85	N=36	N=215	N=299	N=455	N=1005
2017 m.	8,1	7,5	10,4	9,1	9,5	5,3	5,9	8,3	9,3	9,4	7,3	8,4
Anksčiau negu 2017 m.	65,2	66,9	57,3	54,5	59,9	73,7	78,8	52,8	59,5	59,5	70,1	64,1
Neteko	26,7	25,5	32,3	36,4	30,7	21,1	15,3	38,9	31,2	31,1	22,6	27,6

2.3.2 lentelė. Kontrolinių klausimynų naudojimo pradžia (%)

KONSULTACIJŲ SU PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOMIS TELEFONU PATIRTIS

Ar teko skambinti kuriai nors priežiūros institucijai siekiant konsultacijos apie teisės aktų reikalavimus?

2.3.3 pav. Skambinimas priežiūros institucijai siekiant konsultacijos (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 15-15.4

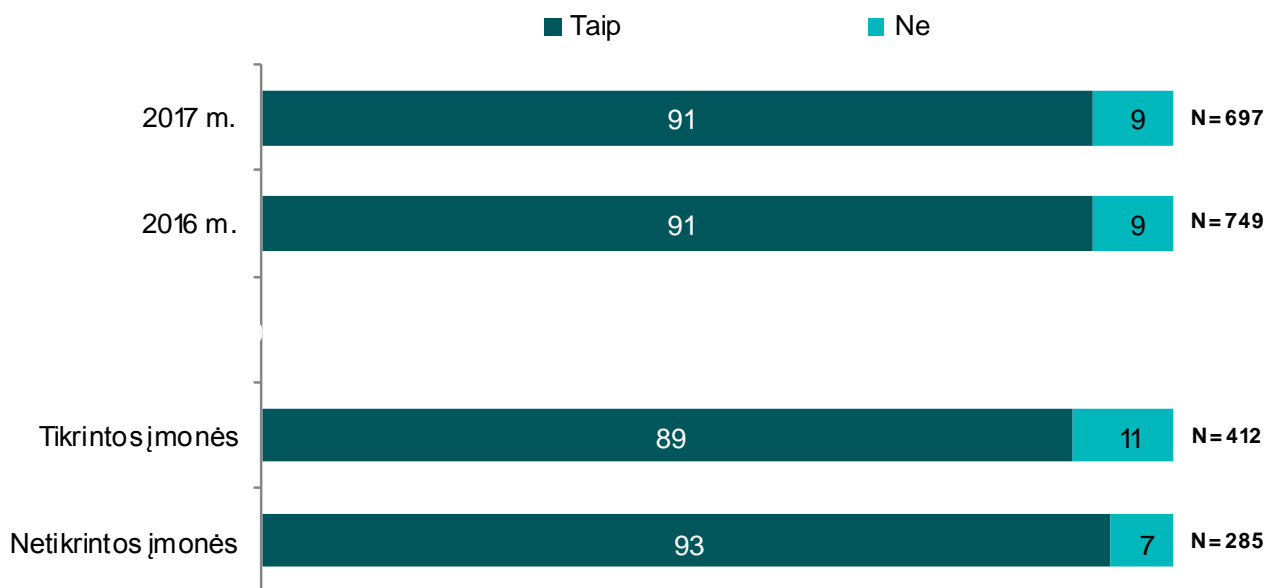
Kiek daugiau nei du trečdaliai (69 proc.) tyrimo dalyvių teigė skambinę kuriai nors priežiūros institucijai siekdami konsultacijos apie teisės aktų reikalavimus. 31 proc. to daryti neteko (2.3.3 pav.).

Skambinti dėl konsultacijos dažniau teko 10 ir daugiau darbuotojų turinčioms įmonėms (2.3.3 lentelė).

	Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=730	N=190	N=85	N=36	N=1005
Taip	66,6	75,8	78,8	69,4	69,4
Ne	33,4	24,2	21,2	30,6	30,6

2.3.3 lentelė. Skambinimas priežiūros institucijai siekiant konsultacijos (%)

Ar buvo atsakyta į Jūsų klausimą?

2.3.4 pav. Atsakymas į klausimą (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 16-16.4

9 iš 10 (91 proc.) konsultacijų telefonu atvejų interesantams į klausimą buvo atsakyta. 9 proc. nurodė atsakymo į klausimą negavę (2.3.4 pav.).

Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant įmonių charakteristikas, nepastebėta.

Kuri (-ios) priežiūros institucija (-os) neatsakė į Jūsų klausimą?

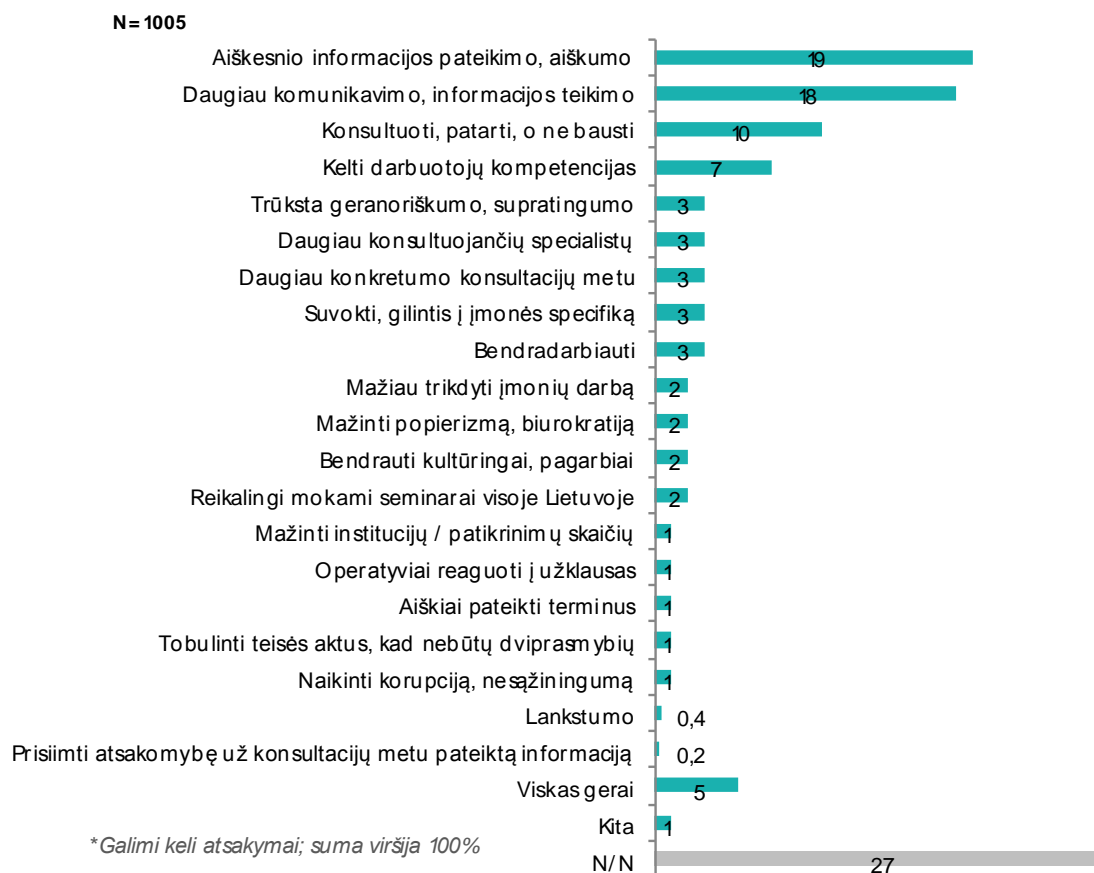

2.3.5 pav. Atsakymo nepateikusių institucijos (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 17-17.4

Dažniausiai atsakymo negauta skambinant į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos (59 proc.). 29 proc. apklaustųjų nesulaukė atsakymo, paskambinus į Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą. 3 proc. teigė negavę atsakymo iš Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos. Kitas institucijas paminėjo mažiau nei po 3 proc. apklaustųjų (2.3.5 pav.).

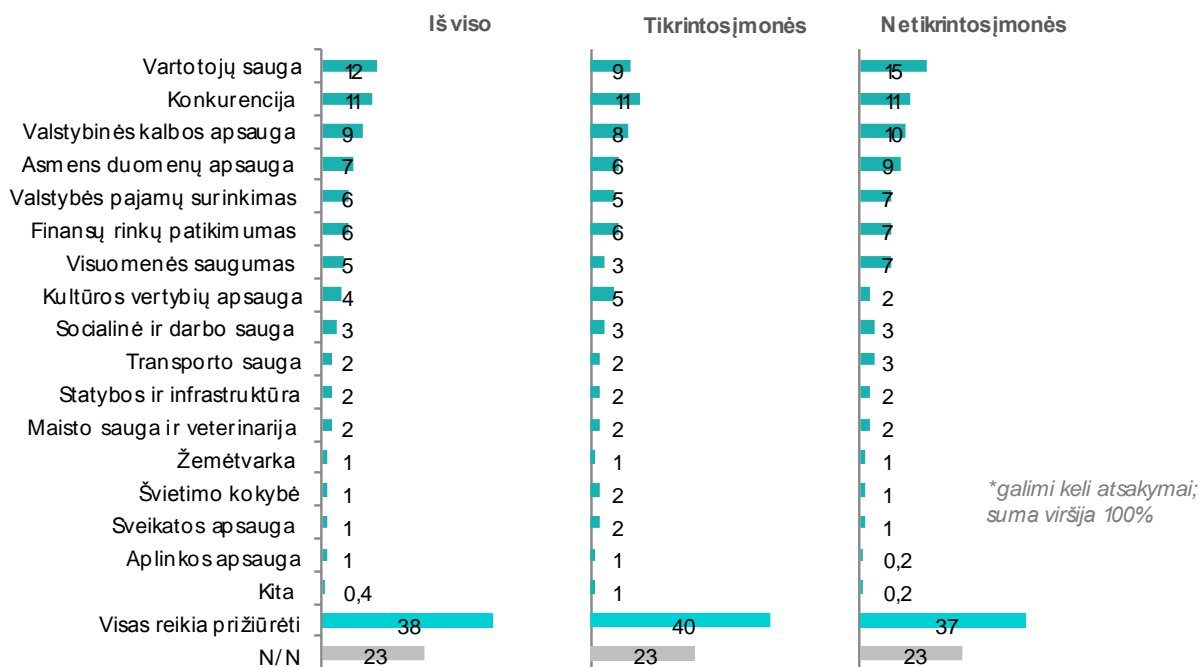
Kaip reiktų tobulinti priežiūros institucijų veiklą?

2.3.6 pav. Komentarai dėl priežiūros institucijų veiklos tobulinimo (%) Pateikti spontaniniai atsakymai
Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 24

Dažniausiai iš priežiūros institucijų pageidaujama aiškesnio informacijos pateikimo (19 proc.) bei daugiau komunikavimo apskritai (18 proc.). 10 proc. nuomone, priežiūros institucijos turėtų labiau stengtis konsultuoti, patarti, o ne bausti. 7 proc. akcentavo poreikį kelti darbuotojų kompetencijas (2.3.6 pav.).

Kokia, Jūsų nuomone, sritis neturėtų būti valstybės reguliuojama (prižiūrima)?

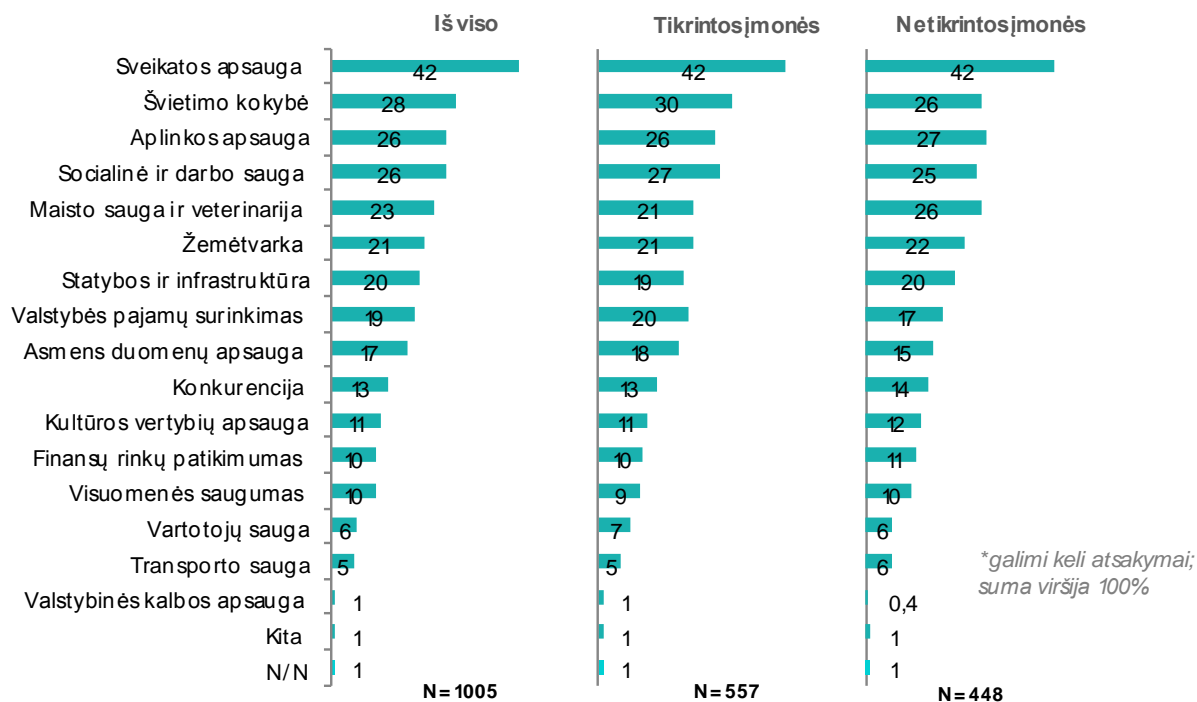

2.3.7 pav. Sritys, kurios neturėtų būti valstybės reguliuojamos (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 25-25.4

Dažniausiai paminėtos sritys, kurios tyrimo dalyvių nuomone neturėtų būti valstybės reguliuojamos yra vartotojų sauga (12 proc.) ir konkurencija (11 proc.). 9 proc. paminėjo valstybinės kalbos apsaugą. 7 proc. – asmens duomenų apsaugą. Po 6 proc. respondentų įvardijo valstybės pajamų surinkimo ir finansų rinkų patikimumo sritis (2.3.7 pav.).

Išvardykite tris sritis, kuriose, Jūsų nuomone, reikalingi esminiai reguliavimo pokyčiai?

2.3.8 pav. Sritis, kuriose reikalingi esminiai reguliavimo pokyčiai (%)

Papildoma informacija: Priedai, Lentelės Nr. 26-26.4

Dažniausiai manoma, kad esminiai reguliavimo pokyčiai reikalingi sveikatos apsaugos srityje (42 proc.). 28 proc. mano, kad tokie pokyčiai yra reikalingi švietimo kokybės srityje. Po 26 proc. paminėjo aplinkos apsaugą bei socialinę ir darbo saugą. 23 proc. – maisto saugą ir veterinariją. 21 proc. – žemėtvarką (2.3.8 pav.).

Socialinės ir darbo saugos sritį dažniau paminėjo 10 ir daugiau darbuotojų turinčios įmonės. Žemėtvarkos sritį dažniau įvardijo labai mažos (1-9 darbuotojai) įmonės (2.3.4 lentelė).

	Įmonės dydis			Pirmus metus veikiančios įmonės	Iš viso
	1-9 darbuotojai	10-49 darbuotojai	50 ir daugiau darbuotojų		
	N=730	N=190	N=85	N=36	N=1005
Sveikatos apsauga	41,1	42,1	47,1	38,9	41,8
Švietimo kokybė	29,2	24,7	29,4	27,8	28,4
Aplinkos apsauga	27,1	23,7	24,7	30,6	26,3
Socialinė ir darbo sauga	24,0	31,1	35,3	19,4	26,3
Maisto sauga ir veterinarija	23,7	20,5	25,9	25,5	23,3
Žemėtvarka	22,2	18,4	16,5	30,6	21,0

2.3.4 lentelė. Sritis, kuriose reikalingi esminiai reguliavimo pokyčiai (%)

III. IŠVADOS

Įmonių tikrinimas

2017 m. priežiūros institucijų vykdytų ūkio subjektų veiklos patikrinimų skaičius išlieka panašiam lygmenyje kaip ir 2016 m. – patikrinta 55 proc. įmonių (2016 m. tikrinta 54 proc.). Dažniau patikrinimų sulaukia gamybos sektoriuje veikiančios įmonės, turinčios 10 ir daugiau darbuotojų bei seniau veikiančios įmonės. Ženkliai mažiau patikrinimų susilaukia pirmus metus veikiančios įmonės. Vidutinis vienai tikrintai įmonei tekusių patikrinimų skaičius – 1,7 (panašiai, kaip ir 2016 m.).

Pagrindine tikrinančia institucija išlieka Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (48 proc.). Tarp dažnesnių tikrintojų taip pat patenka Valstybinė darbo inspekcija (28 proc.), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (26 proc.), Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (19 proc.) bei Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (12 proc.).

Du trečdaliai (66 proc.) patikrinimų buvo planiniai. Neplaninius patikrinimus dažniau vykdo Valstybinė darbo inspekcija.

Per metus 6 proc. punktais reikšmingai išaugo pranešimų apie būsimą patikrinimą rodiklis. 2017 m. 63 proc. patikrinimų buvo organizuoti iš anksto apie juos pranešus. 2016 metais šis rezultatas siekė 57 proc. Apie patikrinimus dažniau praneša Valstybinė mokesčių inspekcijos ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento inspektoriai. Rečiausiai praneša Valstybinės darbo inspekcijos, pareigūnai.

2017 m. reikšmingai daugiau patikrinimų buvo atlikta naudojant kontrolinius klausimynus (pakilo nuo 71 proc. iki 79 proc.).

Įmonių informuotumas apie konkretaus kontrolinio klausimyno naudojimą išlieka panašiam lygmenyje: 2017 m. tokių įmonių buvo 67 proc., 2016 m. – 65 proc.

Patikrinimo trukmės rodiklis ženkliai išaugo (nuo 3,4 val. 2016 m. iki 6,1 val. 2017 m.). Tokių pokyčių lėmė reikšmingai sumažėjęs itin trumpų (iki 1 val.) patikrinimų skaičius (nukrito nuo 41 proc. iki 30 proc.) ir reikšmingai išaugęs ilgų (ilgesnių nei 2 val.) patikrinimų skaičius (pakilo nuo 31 proc. iki 43 proc.).

Inspektorių profesionalumo ir mandagumo rodiklis išlieka aukštas – 94 proc. tikrintų įmonių sutinka su teiginiu, kad patikrinimo metu inspektoriai elgėsi profesionaliai, mandagiai, stengėsi geranoriškai padėti laikytis teisės aktų reikalavimų.

2017 m. reikšmingai padaugėjo įmonių, teigusių, kad patikrinimų metu buvo nustatyti pažeidimai (pakilo nuo 28 proc. iki 36 proc.).

Priežiūros institucijų atstovai beveik visais atvejais (96 proc.) pagrindžia savo sprendimą t.y. informuoja, už kokių reikalavimų pažeidimą yra pritaikomos priemonės ir kaip turėtų būti ištaisyti neatitikimai.

Ketvirtadaliu (25 proc.) atvejų, taikomos administracinio poveikio priemonės buvo taikomos už reikalavimus, kurie įmonių teigimu nebuvo įtraukti į kontrolinį klausimyną. Šis rodiklis, lyginant su 2016 m., reikšmingai išaugo 9 proc. punktais.

Metodinės pagalbos poreikis

Per metus reikšmingai išaugo (nuo 68 proc. iki 74 proc.) šalies įmonių informuotumas apie įstatymu numatytą principą neskirti baudos už mažareikšmius pažeidimus, o įpareigoti juos pašalinti per protingą terminą. Šį principą geriau žino jau tikrintos įmonės.

Principas, kad verslo sąlygas keičiantys teisės aktai turi įsigalioti gegužės 1 arba lapkričio 1 dieną, žinomas 62 proc. (pakilo nuo 56 proc.) įmonių.

Valstybinę mokesčių inspekciją šalies įmonės dažniausiai (45 proc.) išskiria kaip verslo priežiūros instituciją, suteikiančią daugiausiai metodinės pagalbos. Tokio VMI vertinimo dažniausia priežastis – VMI konsultacijos ir informacija telefonu. Taip pat už telefonines konsultacijas dažniausiai vertinamos SoDra bei Valstybinė darbo inspekcija. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas gerokai išsiskiria kaip institucija, kurios pareigūnai stengiasi padėti patikrinimo metu.

Daugiau metodinės pagalbos verslas tikisi taip pat iš Valstybinės mokesčių inspekcijos (16 proc.) bei SoDros (12 proc.). Pagrindinė nepasitenkinimo priežastis tokia pati, kaip ir paminėta giriant institucijų metodinę pagalbą – konsultacijos telefonu.

Priežiūros institucijų vertinimas

69 proc. įmonių priežiūros institucijų veiklą vertina gerai arba labai gerai. Vertinimai išliko tokie pat lygmenyje kaip ir 2016 m. (tuomet 69 proc.).

Kontroliniais klausimynais teko naudotis 72 proc. tyrime dalyvavusių įmonių – 8 proc. su jais pirmą kartą susidūrė 2017 m., 64 proc. – anksčiau. 28 proc. įmonių kontroliniais klausimynais naudotis neteko.

69 proc. visų apklaustų įmonių yra tekę skambinti konsultuotis į priežiūros institucijas. Iš jų absoliučiai daugumai (91 proc.) pavyko gauti atsakymą į rūpimą klausimą.

Kalbant apie priežiūros institucijų veiklos tobulinimą, verslui svarbiausi išlieka aiškumo / aiškesnio informacijos pateikimo bei aktyvesnio tikslinės informacijos komunikavimo įmonėms poreikiai (atitinkamai 19 ir 18 proc.).

Vertinant, kokios sritys neturėtų būti valstybės reguliuojamos, dažniausiai įvardinta vartotojų sauga (12 proc.) ir konkurencija (11 proc.). Svarstant apie sritis, kurioms reikalingi esminiai reguliavimo pokyčiai, dažniausiai paminėta sveikatos apsauga (42 proc.).